

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
April 19, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 19, 1994

Nr. 75

Žinios iš Lietuvos - Elta

R. Visokavičius - išteisintas

Vilnius, balandžio 18 d. (Elta) - Vilniaus miesto antrojo apylinkės teismo sprendimu nutarta išteisinti buvusį Lietuvos Banko valdybos pirmininką Romualdą Visokavičių ir nutraukti šios bylos nagrinėjimą.

Pagal Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso 177 str. pirmą dalį Visokavičius buvo kaltinamas naudojimu siarbybne padėtimi prieštaraujant tarnybos interesams. Iš Lietuvos Banko pelno 1993 m. liepos 1 d. jis skyrė 20 milijonų litų kreditą vyriausybei, pervesdamas juos per komercinį „Litimpex“ banką. Jis kaltintas tai padaręs savanaudiškomis paskatomis, nes buvęs „Litimpex“ banko akcininku ir yra vienas iš 39 asmenų - šio banko steigėjų.

Valstybinė kaltintoja (prokurorė L. Vilčinskienė) savo pateiktoje kaltinamojoje išvadoje siūlė pripažinti Romualdą Visokavičių kaltu ir nubausti jį 10,000 litų bauda bei vieneriems metams atimti teisę dirbti bankų sistemoje. Pasak Vilniaus miesto antrojo apylinkės teismo teisėjo Egidijaus Laužiko, skelbusio nuosprendį, „teismas, išnagrinėjęs bylą, nustatė, kad surinkti įrodymai bei liudytojų parodymai nepatvirtina kaltinamojo kaltės“. Tuo pačiu panaikinta ir R. Visokavičiui taikyta kardomoji priemonė - 10,000 litų užstatas, kuris bus grąžintas kaltinamajam.

Teismo nuosprendis gali būti apskustas per dešimt dienų.

Ir Lenkija yra svarbi Lietuvai

Lenkijos prezidentas Lech Waleša, atsakydamas į Eltos korespondento Varšuvoje klausimus, pasakė, jog vizito Lietuvoje balandžio 26-27 d. metu, su Lietuvos prezidentu bus pasirašyta ilgai derinta ir labai svarbi abiem tautoms draugystės sutartis.

Pasak Lenkijos prezidento, lietuviai labai aukštai vertina savo ryšius su Latvija, Estija ir Skandinavijos šalimis, tačiau nederėtų pamiršti, jog Lietuvai ir Europą taip pat arti per Lenkiją.

Nors yra įvairių praeities sunkumų, yra ir daug bendros veiklos sričių. Lenkija pirmoji Rytų ir Vidurio Europoje pradėjo sistemos ir ekonomines permainas. Lietuva gali pasinaudoti jos patyrimu. Lenkija kartu su kitais kūrė Vyšegrado grupę ir taip pat gali patarti regioninio bendradarbiavimo klausimais. Lenkija seniai nustatė savo politikos kryptį - įsijungti į Vakarų Europos ekonominę sistemą ir į Europos saugumo sistemą, įstoti į Europos Sąjungą ir NATO. Lietuva nori eiti panašiu keliu, todėl reikalingi bendri veiksmai, sakė Lenkijos prezidentas Waleša.

Kalbėdamas apie Lenkijos ir Lietuvos valstybinę sutartį, Lech Waleša pabrėžė, jog ši sutartis nereguliuos istorinių klausimų, nors pažymėta, kad šalių istorijoje buvo ir sunkesnių, ir lengvesnių puslapių. Sutartis remiasi tarptautiniais standartais ir atveria naujas bendradarbiavimo galimybes. Nuo visų priklausys, kaip jomis bus pasinaudota.

TVF teigiamai vertina pokyčius Lietuvos ekonomikoje

Tarptautinio Valiutos Fondo (TVF) atstovas Lietuvoje Peter Cornelius, vertindamas pokyčius Lietuvos ekonomikoje, pasakė, jog Lietuvoje pastebima labai didelė pažanga stabilizuojant šalies ekonomiką. Ypač tai pasakytina apie infliaciją, kuri Lietuvoje sumažėjo iki 3%-4% per mėnesį. Yra labai daug požymių, įrodančių, kad atsistato ekonominė veikla valstybiniame sektoriuje, sustiprėjo tendencijos, aktyvinančios visos šalies ekonominę veiklą, sparčiai auga ir plėtojasi privatus sektorius.

Pasak TVF atstovo, prieš įsteigiant Valiutų valdybą Lietuvos bankai sugriežtino pinigų kiekio kontroliavimo politiką, ir pastebimai sumažino infliaciją. Pinigų skirstymo politika taip pat yra labai griežta, Lietuvos valstybės biudžetas - subalansuotas. Lietuvos ekonomikos patikimumo lygį turėtų padidinti importo ir eksporto tarifų reforma, kurios dėka buvo visiškai panaikinti arba iki minimumo sumažinti importo tarifai. Teigiama įtaka valstybės biudžetui turės ir bendrojo akcizo mokesčio pakeitimas pridėtinės vertės mokesčių, Valiutų valdybos įsteigimas, sakė Peter Cornelius.

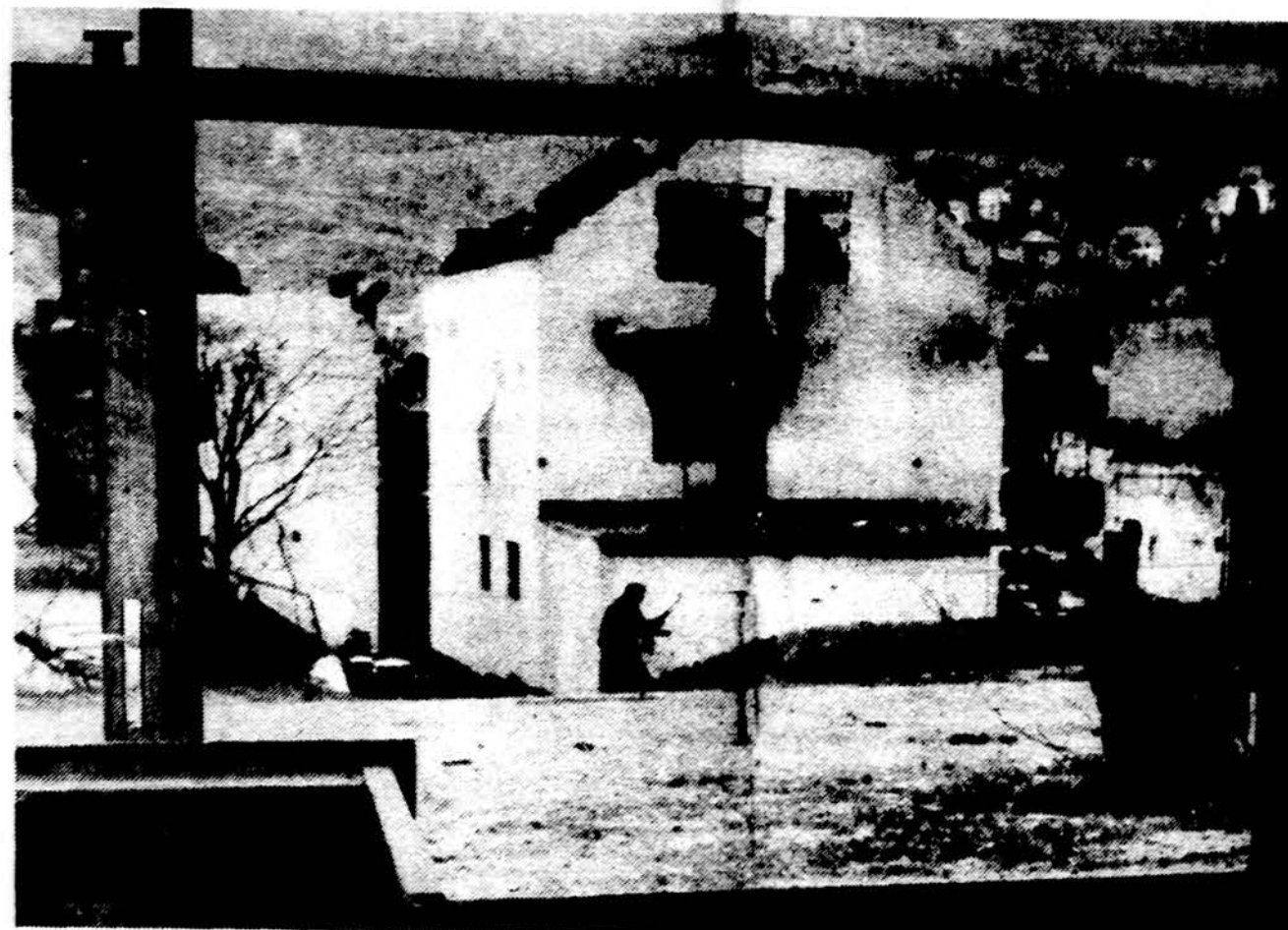
Tačiau yra sričių, ties kuriomis reikėtų labiau koncentruotis. Tai privatizacija, finansų sektoriaus reforma bei asmeninių pajamų mokesčio reforma. Daugiau dėmesio reikėtų skirti finansų sektoriaus reformai, Lietuvos Banko ir komercinių bankų įstatymams ir jų įgyvendinimui, bankų priežiūrai, auditorių revizinei veiklai Lietuvos bankuose. Turi būti dar labiau stiprinama mokesčių bei jų surinkimo sistema.

Tarptautinio Valiutos Fondo parama Lietuvai

1993 metų spalio mėnesį Tarptautinio Valiutos Fondo (TVF) vykdomoji valdyba patvirtino programą Lietuvai, kuri susideda iš dviejų dalių - Lietuvos ekonominės politikos memorandumo (nuolatinės finansinės pagalbos) bei vadinamosios sisteminio transformavimo paskola. Ekonominės reformos turi būti vykdomos nuo 1993 metų vidurio pusantrų metų - iki 1994-ųjų pabaigos.

Pasak TVF atstovo Lietuvoje Peter Cornelius, pagal sisteminio transformavimo paskolą Lietuva gali gauti 50% savo kvotos, o pagal memorandumo dalį - 25% kvotos (Lietuvos kvota Tarptautiniame Valiutos Fonde sudaro apie 145 milijonai dolerių). Šios lėšos išmokamos atskiromis išmokomis.

Sisteminio transformavimo paskola Lietuvai buvo skirta tada, kai naftos ir dujų kainos šoktelėjo iki pasaulinio lygio. Pagal šią paskolą 25% Lietuvos kvotos, kuri sudaro maždaug 36 milijonai dolerių, buvo išmokėti 1993 metų spalio mėnesį. Antrąją, taip pat 36 milijonų dolerių išmoką Lietuva gavo prieš porą savaičių, balandžio 8 dieną. Šios išmokos turi būti skiriamos mokestimų balansams sutvarkyti.

Bosnijos serbas kareivis penktadienį veržiasi Gorazde miesto pakraščiais. Serbai sekmadienį su tanku įvažiavo į pietrytinės Bosnijos musulmonų gyvenamą Gorazde, kuris, kaip ir Sarajevo, buvo serbų apsuptas beveik nuo karo Bosnijoje pradžios, bet kol kas nepuldinėjamas ir Jungtinių Tautų paskelbtas apsaugotu. Serbų snaipeariai šaudė į gatvėje atsidariusius miesto gyventojus, iki sekmadienio vakaro užmušdami 200.

Brazauskas atsako į klausimus Europos Taryboje

Vilnius, balandžio 16 d. (AGEP) - Praėjusį ketvirtadienį kalbėdamas Europos Tarybos (Strasboure Prancūzijoje) Parlamentinės Asamblėjos pavaros sesijoje, prezidentas Algirdas Brazauskas, savo kalbos pradžioje pasakė: „Mums svetimas ir nacionalinis egoizmas, ir etnocentrizmas, ir valstybinis uždumimas. Atvirkščiai - atvirumas ir pasirengimas žengti į priekį“. Taip pat buvo klausimų apie lenkų mažumą Lietuvoje, homoseksualų padėtį, bei apie grėsmę uždaryti Liucijos Baškauskaitės vadovaujamą, vakarietiškas kultūrinę programą rodančią Tele-3 televizijos stotį.

Santykiai su Rusija „nelabai progresuoja“

Atsakydamas į Rusijos atstovo Sergej Zapskys klausimą dėl tranzito į Kaliningradą, Lietuvos vadovas sakė anksčiau esąs susitaręs su Rusijos prezidentu Boris Jelcinu, jog pasirašius dvišalių susitarimų paketą, bus pradėtas svarstyti tranzito reikalas. Todėl jis pavadino nesuprantamu Rusijos reikalavimą „per Lietuvą atidaryti visiškai nekontroliuojamą koridorių“ jį siejant su ekonominės sutarties įgyvendinimu.

Pasak A. Brazauskos, santykiai su Rusija „nelabai progresuoja“, ypač po rinkimų Rusijoje. Jo nuomone, sunku tikėtis santykių pagerėjimo, kol „Rusijoje nesuformuosis aiškus valdžių atskyrimas“. Tačiau prezidentas pripažino, jog taip pat nėra faktų, kad Lietuvos ir Rusijos santykiai blogėtų.

Paprašytas pakomentuoti Rusijos pareiškimus dėl „artimojo užsienio“, A. Brazauskas sakė būsimą geriausią, jeigu Rusija pati paaiškintų jos vartojamas sąvokas „artimas užsienis“ ir „itakos zona“. Jei kalbama apie itakos zoną kaip apie kultūrinį ir ekonominį bendradarbiavimą, tai mes taip pat turime interesus Rusijoje, sakė prezidentas, nes ten gyvena apie 100,000 lietuvių nuo stalinizmo laikų.

Kalbėdamas apie kariuomenės išvedimą iš Baltijos valstybių, Algirdas Brazauskas teigė, kad Lietuva visada remia Latvijos ir Estijos reikalavimą.

Jis pabrėžė, kad ši problema ir Rusijos įstojimas į Europos Tarybą yra susiję, ir, prezidento įsitikinimu, tai bus išspręsta dar šiais metais. Kalbėdamas apie nepriklausomybės procesų negrįžtamumą, Lietuvos vadovas sakė esąs optimistas ir mano, kad laikai, kai viena valstybė gali šturkščiai kištis į kitos reikalus, jau praėjo.

Visuomenė jautriai reaguoja į nusikaltamumą

ET Parlamentinės Asamblėjos nariams prezidentas Brazauskas patvirtino, kad Lietuvoje iš tiesų yra mirties bausmė. Jam esant prezidentu, įvykdyti trys nuosprendžiai, dar du nuteistieji laukia savo eilės. Prezidentas pabrėžė, kad Lietuvoje tebeveikia iš esmės sovietinis baudžiamasis kodeksas, tačiau jau paruoštas naujas, kuriame mirties bausmė numatyta tik ypatingais atvejais - už ypatingai žiaurų kelių žmonių nužudymą. Algirdas Brazauskas išreiškė viltį, kad naujajį kodeksą Seimas priims dar šiemet.

Paklaustas, ar pasirodys atleisti dvieji nuteistiesiems mirties bausmę, A. Brazauskas atsakė, kad jo vadovaujama malonės komisija sprendimus priima labai rimtai ir atskirai, tačiau sakė, kad esant dideliui nusikaltamumui, visuomenė ir panašius dalykus reaguoja labai jautriai. Jis pridūrė, kad šie du nuteistieji padarė itin žiaurius nusikaltimus.

Lenkų mažumos teises gina įstatymai

Atsakydamas į Lenkijos atstovo Janusz Szymanski klausimą, apie lenkų mažumos padėtį Lietuvoje, prezidentas sakė, kad mažumų teises gina Konstitucija ir įstatymai. Beje, Brazauskas patikslino Lenkijos parlamentarę, pastebėdamas, kad Lietuvoje gyvena 270,000 lenkų, o ne 400,000.

Lenkų mažumos padėties šiandien nėra iškili tarp tautiniu aspektu, sakė A. Brazauskas, o pasitaikančius nedidelius nesupratimus išsprendžia vyriausybės. Pasak jo, pa-

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Socialistai kaltina dešiniuosius valdžios spaudimu

Vilnius, balandžio 15 d. (AGEP) - Lietuvos Socialistų Partijos (LSP) spaudos konferencijoje, surengtoje praėjusį ketvirtadienį Žurnalistų Sąjungos rūmuose, kovo 26 d. įsteigtos partijos pirmininko pavaduotojas Jonas Sakalauskas supažindino naujosios kairiųjų partijos tikslais.

Vienas iš pagrindinių LSP tikslų, pasak jo - ginti žmonių, gyvenančių iš savo darbo, interesus. J. Sakalauskas teigė, jog Socialistų partiją puolanti ultradešiniųjų grupė siekia sutrukdyti partijos registravimą. „Mes - ne pogrindžio ar LDDP, o ginčus kelia ponai, pardavinėjantys Lietuvą į kairę ir į dešinę“, teigė J. Sakalauskas.

Spaudos konferencijoje kalbėjo ir sąjungos pirmininkas Albinas Visockas. Jo nuomone, galima tikėtis, kad Lietuvoje netrukus bus keturios kairiosios pakraipos partijos, kurioms, artėjant rinkimams „reikia stengtis rasti bendrą kalbą“.

Visockas tvirtino, kad Lietuvos Socialistų Partija nėra buvusios Lietuvos Komunistų Partijos (kuri buvo pavaldi Sovietų Sąjungos KP-jai) idėjų tęsėja ir netarnauja užsienio jėgoms. Nauja partija kuriama tam, kad užpildytų tuštumą „i dešinę pakrypusiame Lietuvos politinėje sistemoje“, teigė Albinas Visockas.

Protestuodama prieš nepa-

grįstus „ultradešiniųjų“ jėgų ir masinių informacijos priemonių kaltinimus, LSP valdyba priėmė pareiškimą, kuriame teigiama, kad dešinieji, siekdami užkirsti kelią LSP registravimui, su „jiems būdingu įžulumu“ vykdo atvirą spaudimą Lietuvos valdžios institucijoms.

Opozicija balandžio 11 d. paragino vyriausybę ir teisingumo ministrą rimtai apsvarstyti LSP registravimo klausimą ir nustatyti jos narių ryšius su nelegaliai Lietuvoje veikusia Komunistų Partija. LSP valdyba savo pareiškimė rašo, kad dešiniųjų kreipimasis pažeidžia žmogaus teises, prieštarauja Lietuvos Konstitucijai ir tarptautinėms teisės normoms.

LSP pirmininko pavaduotojas Jonas Sakalauskas spaudos konferencijoje sakė, jog LSP programa grindžiama ne tik marksizmu, bet ir kitomis socialinėmis teorijomis. Partijos tikslas - ginti „paprasto darbo žmogaus interesus“. Pasak Sakalauskos, dauguma padavusių pareiškimus tapti LSP nariais - „žmonės pūslėtomis rankomis“.

LSP valdyba pareiškė nenorinti skelbti, kas ir kiek žmonių ketina įstoti į partiją, nes „yra atvejų, kai tokie žmonės persekiojami“. Tačiau Jonas Sakalauskas pažymėjo, kad norą tapti LSP nariais pareiškė net „keli buvusieji Landsbergio apsaugos vyrai“.

LSP steigiamasis suvažiavimas įvyko kovo 26 dieną. Partija iki šiol neįregistruota, nes, pasak J. Sakalauskos, „tiksliniai pareiškimai padavusių žmonių duomenys“.

LSP ketina glaudžiai bendradarbiauti su valstiečių liaudininkų partija, kurios steigiamoji konferencija, socialistų žiniomis, turi netrukus įvykti. Tuo tarpu LDDP gretose, kaip sakė Sakalauskas, yra „daug balių“, kurie tiki dešiniųjų pareiškimais.

TVF paskola Šiauliuose

Vilnius, balandžio 14 d. (AGEP) - Tarptautinis Valiutos Fondas skyrė 3 milijonų dolerių lengvatinę paskolą smulkaus ir vidutinio verslo vystymui. Trečdalis šios paskolos pavesta skirstyti Šiaulių bankui.

Verslo planus pateikė šešiolika Šiaulių krašto verslininkų. Beveik 70% šių planų skirti maisto pramonės vystymui, keletas medžio apdirbimo įmonių kūrimui. Šiauliai garsėja, kaip siuvėjų ir mezgėjų miestas, tačiau šiems verslams vystyti nebuvo pateikta nė vienos paraiškos.

Paskola skiriama penkeriems metams su 16% metinėmis palūkanomis. Už ją bus galima įsigyti tik įrenginius užsienyje. Pats verslininkas turi turėti 30% verslo plano įgyvendinimui numatytų lėšų.

KALENDORIUS

Balandžio 19 d.: Leonas, Timonas, Galatas, Aistė, Nomgaila.

Balandžio 20 d.: Marcijonas, Zenonas, Agnė, Goštautas, Lazdonė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

CINKO NAUDA KŪNUI

D. DĖGESYS, M.D.

Yra teigiama, kad mineralas cinkas pagreitina žaizdų gijimą, stiprina organizmo atsparumą prieš ligas, didina vyrų lytinį pajėgumą, gydo impotenciją bei nevaisingumą ir dalinai apsaugo vyrus nuo prostatos ligų, o taip pat prisideda prie uoslės, skonio ir regėjimo funkcijų palaikymo.

Jungtinėse Amerikos Valstijose yra nemažas skaičius žmonių, kurie negauna pakankamai cinko, pavyzdžiui, neturintys, mažai pajamų turintieji, arba senesnio amžiaus žmonės, kurių mityba yra prasta. Senesnių žmonių cinko absorbcija iš virškinamojo trakto yra blogesnė, todėl ir senesnių žmonių atsparumas ligoms darosi mažesnis. Šiuo metu kaip tik ir daromi tyrimai, kurie turėtų parodyti, kaip papildomi cinko kiekiai veikia mūsų imuniteto sistemą. Studijos rodo, kad, duodant 220 miligramų cinko du kartus per dieną, kraujyje padidėja *T limfocitų* kiekis. T limfocitai reikalingi kovai su infekcija, todėl, didėjant jų kiekiui, didėja ir kūno atsparumas ligoms.

Darant bandymus su pelėmis ir žiurkėmis, buvo pastebėta, kad tos žiurkės ir pelės, kurios gaudavo mažai cinko su maistu, dažniau sirgdavo vėžio ligomis negu tos, kurios gaudavo cinko pakankamai. Tiriant žmonių kraują, taip pat buvo pastebėta, kad cinko kiekis kraujyje buvo mažesnis pas tuos ligonius, kurie turėjo prostatos arba plaučių vėžį. Deja, šie stebėjimai dar nėra visiškai pripažinti.

Mažesni cinko kiekiai randami ir pas tuos žmones, kurie nusiskundžia sąnarių reumatoidiniu artritu. Ši liga pasižymi skausmingais, patinusiais ir sustingusiais sąnariais. Tie pacientai, kurie gaudavo cinko preparatus, mažiau skųdavosi sąnarių skausmais ir galejo geriau judėti bei vaikščioti. Manoma, kad cinkas yra būtinas normaliai sąnarių funkcijai palaikyti ir mažina sąnarių uždegiminį procesą. Todėl imant papildomai cinką, jo kiekis sąnariuose padidėja ir tokiu būdu jis tiesiogiai veikia reumatoidinį procesą.

Apie 25% diabetikų turi sumažėjusį cinko kiekį kraujyje. Sumažėjęs cinko kiekis susidaro dėl blogos jo absorbcijos ir virškinamojo trakto ir per didelio iš organizmo išsiskyrimo su šlapimu. Daugelis diabetikų dažnai skundžiasi ilgų žaizdų gijimu ir įvairiomis komplikacijomis. Papildomi cinko kiekiai tokiems ligoniams pagerina žaizdų gijimą. Tyrimai rodo, kad cinkas skatina paskirų kūno ląstelių augimą ir jų atsistatymą, todėl žaizdos jo įtakoje ir gyja greičiau.

Vieno bandymo metu buvo gydomos dvi grupės ligonių, turinčių skrandžio žaizdas. Žaizdų gijimas tų ligonių, kurie gavo kas dieną 150 miligramų cinko, buvo beveik tris kartus greitesnis, negu tų, kurie cinko negavo.

Senesni žmonės gana dažnai nusiskundžia akių ligą, vadinamą makulos degeneracija. Šiai ligai greitai progresuojant, žmogus apanka. Manoma, kad cinkas stabdo tos ligos progresą, todėl senesniems žmonėms yra patariama imti cinką profilaktiškai.

1983 metais „Annals of Internal Medicine“ žurnale aprašyti bandymai rodo, kad cinko trūkumas mažina skonio ir uoslės

pojūčius tiek žmonėms, tiek bandomiems gyvuliams.

Cinko, net ir mažas trūkumas, gali sukelti vyrų impotenciją, protinę letargiją, emocines problemas ir sumažinti spermatozoidų gamybą ir gydo vyrų nevaisingumą. Tarp cinko ir testosterono yra ryšys, taip, kad jie vienas kito veikimą stiprina, bet kaip tas ryšys veikia, nėra žinoma.

Reikia pasakyti, kad cinkas turi taip pat ir neigiamų savybių. Jo dideli kiekiai gali sukelti vėmimą, palaidus vidurius bei skrandžio ir žarnų spazmus. Imant cinką didesniais kiekiais, organizme susidaro vario trūkumas, nes cinkas virškinamajame trakte geriau absorbuojamas, negu varis. Vario absorbcija mažėja, maiste esant daugiau cinko. O vario trūkumas gali sukelti mažakraujystę ir širdies koronarinių indų susirgimus. Todėl tie, kurie ima cinką didesniais kiekiais, turi imti ir mažais kiekiais varį.

Cinko kiekis įvairiuose maisto produktuose svyruoja, todėl yra sunku nustatyti, ar žmogaus dieta turi pakankamai cinko. Jo absorbcija iš virškinamojo trakto ne pas visus būna vienoda. Vegetarių dieta mažina jo absorbciją. Padidintas prakaitavimas arba per didelis šlapimo varymas taip pat prisideda prie cinko mažėjimo organizme. Nėštumo metu cinko poreikis organizme didėja lygiai kaip ir ligos atveju arba vaiko augimo metu, todėl tokiais atvejais cinką reikia imti papildomai su maistu.

Cinkas randasi grūduose, mėsos, mėsos ir žuvyse. Suaugusiam žmogui patartina imti 15 miligramų elementinio cinko dienoje.

Skysčių, tepalų ir miltelių pavidalu cinkas yra gana plačiai vartojamas įvairioms odos išbėrimams, grybeliniams susirgimams bei pleiskanoms gydyti. Cinko tepalai taip pat yra vartojami odos apsaugai nuo kenksmingų saulės spindulių.

DANIJOS SERUMO INSTITUTO DOVANA

Respublikinis imunoprofilaktikos centras ketvirtadienį gavo labdaros siuntą iš Danijos, šios šalies serumo institutas atsiuntė labai reikalingų vaistų diferijai gydyti — priešdifterinio serumo.

Pasak Imunoprofilaktikos centro specialistų, preparatas pasiekė Lietuvą labai laiku; šių vaistų atsargos šalyje beveik išsekusios, medikai būkštavo, jog, jei susirgtų daugiau žmonių, jų nebūtų kuo gydyti. Padovanotojo serumo vidutiniškai turėtų užtekti 35 ligoniams. Šiuos vaistus gaus penkių didžiųjų Lietuvos miestų infekcinės ligoninės, dalis siuntos liks imunoprofilaktikos centre. I jį, prireikus vaistų, galės kreiptis kitos ligoninės.

Kaip jau buvo pranešta, šiemet Lietuvoje užregistruoti du difterijos atvejai Vilniuje ir Panevėžyje. Deja, abu ligoniai mirė, nes j medikus kreipėsi per vėnai.

Pernai Lietuvoje difterija buvo susirgę 8 žmonės, visi jie jau pasveiko.

Ši sunki infekcinė liga siaučia aplinkinėse valstybėse, o Rusiją

Pasvalio spec. internatinės mokyklos auklėtiniai su auklėtoja ir sporto vadovu, kuris buvo atvežęs dalį vaikų į „Special Olympics“ Minnesotoje.

Nuotr. Indrės Tījūnėlienės

ŽVILGSNIS Į JAV LB TARYBOS RINKIMUS

Artėja JAV LB Tarybos rinkimai. Iš 87 pasiūlytų kandidatų tarybą, bus renkama trims metams 60 tarybos narių ir 10 LB apygardos pirmininkų. Tarybos rinkimai, kaip ir visada, vykdomi pagal JAV LB įstatus ir taisykles, vadovaujantis demokratiniiais principais. Balsuoti gali visi Amerikos lietuviai, sulaukę 18 m. amžiaus, pareiškę norą, žodžiu ar raštu, priklausyti organizuotai JAV Lietuvių Bendruomenei arba jau bent kartą yra balsavę tarybos rinkimuose ar mokyklose tautinio solidarumo mokykloms. Šiuo metu veikia 10 LB apygardų rinkimų komisijų su savo apylinkių rinkimų komisijomis tarybai rinkti. Galiama balsuoti ne tik asmeniškai apylinkių balsavimo bū-

se, bet ir korespondenciniu būdu, tik reikia paprašyti iš apylinkės rinkimų komisijos balsavimo kortelės. Jei kas nors dar nėra balsavęs tarybos rinkimuose, tas gali atlikti savo tautinę pareigą atvykęs į balsavimą būstinę balandžio 30, gegužės 1, 7 ar 8 d. Jei lietuviai esame gimę, tai nebijokime jais ir pasirodyti.

JAV LB Taryba, kaip vyriausias organas, nustato veikimo kryptį ir būdus. Reikalui esant, gali keisti JAV LB įstatus ir taisykles. Taip pat renka trims metams tarybos prezidentą ir JAV LB krašto valdybos pirmininką. Priima ir kitus nutarimus, kuriuos vykdo LB krašto valdyba, talkininkaujama idealistiškai nusiteikusių ir tautiniai susipratusių lietuvių. Galiama būti geru lietuviu ir nepriklausant LB, nesiregistruojant jos nariu. Bet svarbių uždavinių įgyvendinimas reikalauja organizuotų pastangų. Kaip būtų buvę galima išlaikyti lietuviškumą nuo mūsų atvykimo į šį

kraštą be organizuotos LB veiklos, kuri buvo pradėta 1952 m. Ką LB padarė per 42 m. ir dar toliau, akivaizdžiai galima matyti: rūpinosi lietuvišku švietimu ir k kultūriniais reikalais, su mokytojų pagalba steigė šeštadienines mokyklas, ruošė joms programas, vadovėlius, organizavo mokytojų studijų savaites. Greit buvo pradėta organizuoti lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės, kultūros kongresai, teatro festivaliai, spaudos vajai, įsteigtas Lietuvių fondas. Vėliau įsijungta į Lietuvos laisvinimo politiką ir socialinę veiklą. Šiems ir kitiems uždaviniams atlikti iki šiol LB vadovauti buvo renkami tinkami asmenys, kad bendromis pastangomis išliktume geras lietuviškas.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, dalinai gali keistis ir LB veiklos kryptis ta prasme, kad nebereikia rūpintis Lietuvos laisvinimu. Naujos tarybos sesijoje gali iškilti klausimas, ar dar reikalinga JAV LB visuomeninių reikalų taryba ir jos tarnyba. Gali būti keliama ir JAV LB organizaciniai bei struktūriniai

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

klausimai, pvz., ar reikalingos tarybos rinkimuose apygardų ir apylinkių komisijos, kai jų pareigas gali atlikti apygardų ir apylinkių valdybos ir t.t. JAV LB tol gyvuos, kol bus kandida-

tų į jos tarybą ir norinčių už juos balsuoti.

Juozas Navakas

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
186 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkias dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėti angliškai) tel. 708-423-6260

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 424-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 545-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
Chicago Ridge Med. Center
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Kelt. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 886-3186
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVE-
DIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR
KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIE-
TUVOJE.

KAINOS Į DAINŲ ŠVENTĘ IŠ SEKANČIŲ MIESTŲ

ATLANTA \$990.00	BOSTON \$890.00	CHICAGO \$950.00
DALLAS \$1050.00	HOUSTON \$1050.00	LOS ANGELES \$1150.00
MIAMI \$995.00	NEW YORK \$890.00	WASHINGTON, D.C. \$890.00

RIBOTOS SKAIČIUS VIETŲ IŠ VISŲ MIESTŲ: birželio 30, liepos 2, liepos 3, liepos 5

GRĮŽIMAS: liepos 17, liepos 19, liepos 20, liepos 22, liepos 24, ar jūsų pasirinkta data.

EKSKURSIJOS SU PILNU APTARNAVIMU... Apžiūrėkite visas tris Pabaltijo respublikas su „Draugo“ kelione... National Geographic Society maršrutu, pasirinkite iš mūsų populiarių 7, 10 ir 14 dienų maršrutų Lietuvoje.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniais pervažiavimais

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitinės Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirodinti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9828 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

Laikas išgydys ir tremtinių žaizdas

Tremtinių klausimas, kuris mums dar tebėra opus ir bent retkarčiais prisimenamas, Lietuvoje bandomas ignoruoti. Apkritai Lietuvos spaudoje labai mažai tuo klausimu rašoma. Kuomet pirmą sykį Naujojoje Vilnioje iškilmingai buvo prisimenami 1941-ųjų metų birželio 14-16 d. tremtiniai, stovyje buvo minios žmonių: sakomos kalbos, giedama ir ant tų begių, kuriais tremtiniai ir nežinia ir daugelis ir mirtį išvažiavo, buvo dedamos kankinių atminimui gėlės. Galime peržiūrėti esamus filmus ir toje minioje dabartinės vyriausybės bei valdžios veidų nematysime. Pirmaisiais metais gal bijojo, kad kas nors ir juos pirštu neparodytų, o dabar sąmoningai ignoruoja.

Iš viso tas klausimas yra bandoma tylomis apeiti, kadangi tai yra raktis po nagų tiems, kurie prie trėmimų prisidėjo, o dabar net Seimo atstovų kėdėse sėdi. Spaudoje daug sykių rašyta, kad sugrįžę tremtiniai savo trobes atgauti negali, kadangi joje juos išvežęs stribas yra įsitaęs. Ir tokia padėtis Lietuvoje yra toleruojama, nes artimų valdžios yra daugiau buvusių stribų, negu tremtinių. Tad dabar, kur tik gali, stengiasi net pati trėmimų sąvoką pakeisti. Užot trėmimų, pradedamos vartoti sąvokos: „iškėlimai“ ir „perkeldinimai“. Tokiais naujadarais mirgėta mirga naujai išleisiosios „Lietuvos kovų ir kancijų istorijos“ dokumentai. Dabartinė valdžia, neva parodė susirūpinimą tremtiniais, greičiausiai dėl to, kad spaudoje būtų parašyta.

„Rūpinamasi tremtinių sugrįžimu į Lietuvą“ — „Tremtinių ir politinių kalinių sugrįžimo į Lietuvą problema egzistuos ne daugiau kaip dešimt metų“, šiandien spaudos konferencijoje pasakė Socialinės apsaugos ministerijos Migracijos skyriaus viršininkas Vladimiras Gražulis. Šiuo metu į Lietuvą nori grįžti daugiau kaip 850 tremtinių ir politinių kalinių šeimų, tačiau numatoma, kad jų skaičius greitai laiku gali padidėti iki 2,000. (...) Kol kas daugiausia sunkumų sudaro butai. Jų statybai iš valstybės biudžeto šiemet skirta 3.1 milijonai litų, už kuriuos planuojama pastatyti 86 butus, t.y., tik dešimtadalį reikalingų („Draugas“, 1994.III.29“).

Kodėl dabar tas V. Gražulis sako, kad „problema egzistuos ne daugiau kaip dešimt metų“?

Jeigu būtų palankios grįžimo sąlygos, tai grįžtančiųjų būtų gal dešimteriopai daugiau, tad prie dabartinių statybos tempų užtruktų ne dešimtmetį, bet visą šimtmetį. Kalbama apie dešimtmetį todėl, jog valdžioje esantieji tikisi, kad pakeičiantieji per dešimtmetį išmirs, tuo ir visa problema bus išspręsta. Kaip galima pateisinti tokią valdžios laikyseną, kad tremtinių ir politinių kalinių grįžimo išsprendimui reikėtų net 15 metų? Kuomet visa gauja „opričnikų“, tardytojų, prokurorų, KGB-istų ir kitų, kurie lietuvių tautai sunaikinti buvo atsiųsti, už gautuosius investicinius čekius išpirtuose butuose sau ramiausiai sėdi. Ne tik sėdi, bet ir po valstybės pamatais knisiasi.

Be to, tie visi Lietuvos „globotiniai“, sudaro Maskvai pretekstą, apie „mažumų teises“ kalbėti. Ne tik kalbėti, bet net kumščiais mosikuoti ir grąsinti, kad jie turi teisę „rusiakalbų“ interesus ginti. Būtų dar pusė bėdos, jeigu vien tik Maskva kalbėtų, bet Bill Clinton pakeitė savo saksofoną į „Maskvos dūdą“ ir ją pučia. Beveik taip, kaip Maironio — „Čičinsko“ baladėje: — „Jam cimbalais melodringai, taiko...“ Tik šiuo atveju ne Leiba Šepetys, bet Warren Christopher. Dabartinis Valstybės sekretorius, atrodo, kad Baltijos valstybių reikaluose patirties neturi ir nėra gerai informuotas. Taip pat nežino Maskvos imperialistinių politikų ir jos dejonėms tiki.

Taigi, kaip matome, rusiakalbius ne tik Lietuva gausiai apdovanojo, bet jais ir dar Maskva ir net Vasingtonas rūpinasi. O Sibiro tremtiniai yra beveik visiškai našlaičiai, kuriais niekas nesirūpina. Kieno gi pareiga turėtų būti jais pasirūpinti, — jeigu ne savo krašto! Žinoma, gali būti šimtai pasiteisinimų, tačiau pagrindinis klausimas yra būtų stoka. Čia vėl turime grįžti prie pokario kolonistų, kuriems buvo sudarytos tokios sąlygos, kad jie nepanoro ir „placiją tėvynę“ grįžti. Dabar, kuomet jie jau ipilietinti, tai yra bereikalinga našta, kuria jau beveik nebegalima atsikratyti. Tad tremtinių klausimas ir pakibo ore. Be to, didelių pastangų ir nėra dedama, kad jie sugrįžtų. Daugeliui „dabartinį“ būtų gal nepatogu — „akis į akį“ susitikti!

Juozas Žygas

Kunigaikščio Žvalgačio rinktinės — Prisikėlimo apygardos partizanai.

GREITAS DARBAS — KREIVAS STALAS

VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, 1992 m. vasara perėmusi savo darbą, greit paskelbė vienu pagrindinių savo darbo tikslų išleisti enciklopedinę Lietuvos kancijos istoriją, numatoma 16 tomų apimties. Pati ideja daugumai buvo priimtina, bet kai kurie kėlė klausimą, ar šitoks užmojis nėra per greitas. Kiekvienas, susipažinęs su istorijos rašymu, žino, kad yra labai sunku rašyti objektyvią istoriją, kada joje tebegyvenama. Istorijos parašymas nėra vien tik įvykių nusakymas, bet yra ir jų įvertinimas, ką labai sunku padaryti, patiems esant įsivėliusiems tų įvykių bėgyje. Kai pereitas metais PLB valdyba paskelbė Lietuvos kancijos istorijos išleidimui vąj (1993 m. birželio mėn.), aš rašiau spaudoje, keldamas klausimą dėl tokio vąjaus prasmės, nes jau tada galėjau, kad per didelį entuziazmas ir aukštos ambicijos gali duoti neigiamų rezultatus.

Nuo to laiko praėjo metai ir dabar jau pasirodė pirmasis „Lietuvos kovų ir kancijų istorijos“ tomas. Apie šį leidinį šiuo metu spaudoje vyksta labai gyvos diskusijos. Knyga buvo finansuota pinigais, surinktais iš išeivijos ir išleista Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos, kuri yra už ją atsakinga. Tiek leidėjai, tiek knygos platinimojai yra autoritetingi bendruomenininkai ir jų autoritetu dėka, be abejojimo, vienas norės šią knygą įsigyti. Deja, kaip prieš metus, taip ir dabar, aš vėl

turiu išeiti į šio leidinio opoziciją ir jaučiu pareigą išreikšti apie jį savo nuomonę. Asmeniškai aš gerbiu ir vertinu visus šios knygos rėmėjus, nes jie ir jos visi, o ypač PLB pirmininkas Bronius Nainys, yra nuširdūs ir darbštūs bendruomenininkai. Mano pasisakymas nėra prieš asmenis, bet jis apie leidinį, kuris mums visiems sukelia daug problemų.

Dokumentų sanranka ir istorija

Pirmiausia knyga, kuri yra pavadinta „Lietuvos kovų ir kancijos istorija“, nėra istorija. Ji yra tam tikrų istorinių dokumentų rinkinys. Tie dokumentai susiję su Lietuvos gyventojų trėmimais 1941, 1945 ir 1954 m. iš Lietuvos į Sibirą. Jie buvo knygos redaktorių parinkti (neaiški, kokiais kriterijais) iš LTSR ir SSR archyvų ir, pagal vyr. red. Gediminą Rudį, jie buvo daugiausia versti iš rusiškų tekstų, pataisant jų kalbą ir rašyseną. Knygoje yra viskas pristatoma skaitytoms be jokių komentarų, nes „ne istorikų reikalsas sodinti nusikaltėlius į teismųjų suola, skirti jiems bausmes“. Dokumentai pristatomi chronologine tvarka, neaiškinant, kaip jie buvo parinkti ir dėl ko jie buvo į šią knygą įtraukti. Kai kurie tokių dokumentų duoda, mūsų akimis žiūrint, labai žiaurius trėmimų aprašymus, bet kai kurie aprašo visą vežimų procesą gana humaniškoje šviesoje, kaip legalią kolonizaciją.

sakydami, kad tremtiniais turėjo būti duodami patogūs vagonai, leidžiama pasiimti darbo įrankių ir rūbų, kad jiems, ypač motinoms ir vaikams, buvo teikiama sveikatos priežiūra pakeliui ir kad daugelis jų nuvykę į trėmtį, buvo patogiai apgyvendinti, parūpinant darbus. Taip, atrodo, buvo įrašyta KGB dokumentuose ir taip yra išspausdinta šioje knygoje. Ar taip tikrai buvo? Tie, kurie gyvi grįžo iš Sibiro ar iš Lenos žvejyklų, su tuo niekuomet nesutiks, bet knygos redaktoriai dėl to jokių klausimų nekelia. Atseit, istorikai perduoda faktus, kuriuos rašo dokumentai. Bet ar tai yra tiesa, ar pagrįsta ir nušvarinta KGB disinformacija? To mes nežinome. Mes, kurie tuos laikus išgyvenome, žinome tikrąsias ir galime ją nuo melo atskirti, bet kokie signalai yra siunčiami per šią knygą jaunimui išeivijoje ir Lietuvoje? Jeigu iš tikrųjų bus daromi šio veikalio vertimai į anglų ir rusų kalbas, tai disinformacija bus skleidžiama net ir visam pasauliui. Už tas samoningas ar nesamoningas tendencijas knygoje yra atsakingi ir PLB valdyba, ir Mokslo ir Enciklopedijų leidykla, ir knygos redaktoriai.

Išvados

Padaryta didelė klaida, kurios po kilimu „nepasluosime“. Mano nuomone, reikia tuoj pat sustabdyti šios knygos platinimą ir sulaukyti jos išleidimą svetimoje kalboje. Taip pat yra būtina sustabdyti tolesnį šios „istorijos“ tomų ruošimą bei leidimą. Lietuvių tauta yra daug įkentusi per 50 metų žiaurios

JAV prez. Bill Clinton, praėjusios savaitės pabaigoje kalbėdamas radijo programoje, skyrė daug dėmesio nusikalstamumui gausai, ypač valdiškuose butuose, kuriuose gyvena Amerikos neturtingieji. Gaujų siautėjimas, prekyba narkotikais ir nuolatinis susišaudymas daro šiuos kvartalus pavojingesnius už karo lauką. Prezidentas prižadėjo skirti daugiau lėšų, daugiau policijos, daugiau pramoginių programų, kurias jaunuoliai galėtų pasirinkti, užuot priklausė gaujoms.

Besiklausant tų gražių pažadų, kyla mintis, kad juos jau esame ne kartą girdėję. „Iš žodžių košės nevirsi“, sako patarlė. Reikia kažko daugiau, kad gyvenimas didmiesčiuose — ir mažesniuose miestuose — su normalėtų ir žmonės vėl jaustųsi saugesni gatvėje, viešose vietose ir savo namuose.

Kas tas „kažkas“, sunku spręsti. Pedagogai tvirtina, kad reikia skirti daugiau lėšų švietimui, samdyti gerus mokytojus, mažinti mokinių skaičių klasėse, o prie įėjimo į mokyklą įtaisyti aparatus, kurie tikrintų, ar mokinys neatsineša ginklo. Kai visi vaikai bus „nuginkluoti“, galės koncentruotis į pamokas, ne į tarpusavio kovas. Nors kažkaip sunku suprasti, kad šių dienų moksleivis be knygu, pieštuku, siuviniu ir priešpiečių negali į mokyklą eiti be šaunamojo ginklo, tačiau kasdienybė kalba už save — net pirmųjų skyrių vaikučiai, dar neišmokę pasirašyti savo vardo, jau šaudė iš savo klases draugus.

Tuo tarpu dvasininkija aiškina, kad malda prieš pamokas padės pašalinti daugybę negerovių; teisėtvarkos propagotojai siūlo budinti policininką kiekviename mokyklos koridoriuje, o sociologai linke įtaigoti šeimas, kad skiepytų savo jaunimui atsakingumo bei moralės jausmą.

Kasdienybė, kurioje gyvename, neaplenkia ir lietuviškų

šeimų, auginančių vaikus. Problemų su jaunimu pasitaiko ir tose šeimose, bet kur kas rečiau. Kokią formulę naudoja lietuvių šeimos, kad pajėgia išauginti savo atžalyną be policijos pagalbos, be pavojaus visuomenei?

Iš asmeniško patyrimo ir kontaktų su nemažu skaičiumi lietuviškų šeimų, susikristalizuoja atsakymas: lietuviškas nuo mažens gyvena dviejuose pasauliuose. Tie du pasauliai normuoja jo laisvalaikį, duoda nemažai užsiėmimų, o taip pat reikalavimų. Lietuviškasis pasaulis vaiką įtraukia į šeštadieninę mokyklą, į jaunimo organizacijas, į tautinių šokių grupes. Jis yra nuolat užsiėmęs, net be valdžios paramos ar prezidento pažadų...

Manome, kad nereikia aiškinti ir vasaros stovyklų naudų. Kas praleido bent dvi savaites Dainavoje, Rake, Neringoje ar kurioje kitoje vasaros stovykloje, tas visą gyvenimą nepamirš malonių jos išpūdžių. Net lietuviškai prašiau mokantiems lietuvių kilmės vaikams yra „Heritage“ stovykla, kad ir jie galėtų pagyventi smagiame, bet gerai organizuotame, stovyklavimo šurmulyje.

Kai mūsų vaikams ir vaikėčiams pavojinga gyvenamojo krašto kasdienybė be nuolat spėdžia pinkles, į kurias lengva neužčiuomis pakliūti, pati jų lietuviška kilmė ištisia paramos ranką, tik reikia susipratusių ir pareigingų tėvų (o kartais senelių). Murie ta parama pasiūdoma. Mūsų jaunimo organizacijos — ateitininkai, skautai, Lietuvos vyčiai — tautinių šokių grupės, vasaros stovyklos, lituanistinės mokyklos padeda tėvams skiepyti jaunajai kartai sveiką, krikščionišką, lietuvišką galvosėną, padeda pasiruošti ateitai. Tai konkreti ir lengvai suprantama bei priimtina nauda, kuria gali pasinaudoti kiekviena lietuviška šeima, tik reikia gerų norų.

LIETUVOS NAŠLAIČIUS APLANKIUS

INDRĖ

5 Kaišiadorių specialioji internatinė mokykla Amerikoje rėmėjų neturi. Yra 143 vaikai, 27 tikri našlaičiai, iš jų 16 rado globėjus. Neseniai pirmą kartą gavo padėvėtų rūbų iš Danijos. Reikia mokymo, rašymo priemonių, drabužių. Vaikai yra iš aplinkinių rajonų, nuo 9 m. iki 21 metų amžiaus. Turi šiltnamį. Yra įrengtas kabinetas, bet neturi stomatologo. Būtų gerai, kad dantistas iš Vakarų galėtų pas juos padirbėti. Jie parūpintų gyvenvietę. Yra gavę vaistų iš Carito. Reikia gimnastikos sporto priemonių ir informacijos, kaip tvarkytis su naktiniu šlapinimusi. Gražiai, rūpestingai įrengtos patalpos. Direktoriė Rėda Patėrienė.

Alytuje gyvena šeima, paėmusi du vaikus iš prieglaudos ir turinti tris savus. Vienas pamintas berniukas turi tik kūnelį, galvą ir vieną ranką. Visi vaikai, rūpestingai, suprantančių tėvų priežiūroje, klesti.

Nelengva pinigine padėtis — tėvas šiuo laiku bedarbis, bet padeda vaikams prižiūrėti. Motina Alytaus Caritas narė, rūpinasi ir kitų gerove.

Marija Pilkonienė, dirbanti su Raudonoju Kryžium, pažįsta daug paramos reikalingų vaikų. Gyd. Sigita Lipovienė dirba labdaros klinikoje, kur pacientams pasakoma, kad jie gauna labdaros vaistus ir kas juos atsiuntė. Pacientas nusiunčia padėką. Sigita Lipovienė yra kardiologė, prašo atsiųsti naudotų širdies ar vidaus ligų terapijos žurnalų bei amerikietiško daktaro padirbėti jų klinikoje, kuri yra Statybininkų medicinos punkte. Labdaros būdu dalinami vaistai statybininkams ir Tėvynės sąjungos nariams. Yra gavę vaistų iš Vokietijos ir P. Jonušienės iš Floridos.

Alytus yra gražus miestas, ne tik dėl gražių parkų ar paminklų, bet dėl geradarių žmonių.

„ŠIKŠNOSPARNIS“ KAUNE, VAIKAI ŠIRDYJE

Apsistojus Nepriklausomybės laikais statytame name, kuris kaip muziejus liudija tą šviesų Lietuvos istorijos laikotarpį, ir šeiminkams lietuvišku nuosirdumu vaisingant, sunku įsivaizduoti, kad Kaune gali būti gyvenančių kitaip. Besidžiaugiant gražiu „Šikšnosparnio“ pastatymu Kauno operos rū-

Prel. Kazlauskas Kaune ir Marijampolėje stato Vaikų kaimą — tai nameliai su dirbtinėmis našlaičių šeimomis. Ieškoma mecenatų, kurių vardu būtų pavadinti nameliai.

Nuotr. I. Tījūnelienė

muose, kur kadaise sėdėjo „anų laikų“ Lietuvos prezidentas, nesijaučia kitokio visuomenės sluoksnio. Bevaikstant po Laisvės alėjos „Merkurijaus“ parduotuvę, kurioje galima pirkti vaikus be galo džiuginančių, prabangių Lego kaladžių kompleksų ir prašmatnių kailinių paltų, į galvą neateity, kad Kaune yra ir kitaip gyvenančių.

Per giminaite Viliją suradau Saulių, o per Reginą radau

Edvardą, kurie mane kelias dienas vežiojo į visuomenės rečiau lankomas vietas. Besikalbant su sesele Albina Pajarskaite Kauno Carito įstaigoje, susitikau nesutikusį duoti Sovietų kariuomenės priesaiką kun. Robertą Grigą, kurio P. Angelės Alytuje man padovanotą knygą „Rekrūto atsiminimai“, keliaudama naktimis perskačiau. Sesele pabrėžė, kad reikia pertvarkyti vaikų sistemą, norėtų rasti savanorių iš Vakarų, kurie Lietuvoje patų ir padėtų tvarkyti vaikų pagalbą. Reikia skatinti, kad vietiniai imtųsi iniciatyvos organizuoti sau pagalbą rajoniniu pagrindu.

Monsinjonas V. Kazlauskas, atvykęs iš Italijos, kuria vaikų kaimą — Vaikų tėviškės namus. Statyba pradėta Marijampolėje. Padeda vokiečiai. Čikagos Lietuvos Dukterys yra vieno namelio mecenatė. Ieško daugiau mecenatų. Nameliai bus pavadinti mecenatų vardais. Susitikau dvi mons. Kazlauskos globojamas, dirbtinių būdų sukurtas šeimas — netekėjusios moterys, paėmusios globoti po 4 našlaičius, taip sukuriant dirbtinę šeimą. Kaimelio statyba vyko lė-

Jonyno aklųjų ir silpnaregių internatinės mokyklos šių metų abiturientai. Kokia jų laukia ateitis? Tas klausimas rūpi ir patiems vaikams, nes jie artimųjų neturi.

Nuotr. I. Tījūnelienė

čiau, negu mons. Kazlauskas tikėjosi.

Kun. Saulius Paulius Bytautas Vytauto Didžiojo bažnyčios rūsyje valgydina, ruošia užsiėmimus ir rūpinasi vargšais vaikais ir seneliais.

Kauno 2-osios spec. int. mokyklos direktorius J. Adomavičius jau septintus metus savo pareigose. Čia gyvena ir mokosi 128 vaikai, 66 vaikų tėvams atimtos tėvystės teisės, 10 tikri našlaičiai. Reikia reabilitacinio inventoriaus rankų, kojų mankštoms. Reikia sporto inventoriaus ir transporto — va-

sarą niekur nevažiuoja, nes nėra priemonių. Trūksta vitaminų, stambių sviedinių lavinamųjų, vietoje stovintų dviračių, matrasų gimnastikai. Prašo nusiųsti žmonių, galinčių papasakoti, kokios priemonės Amerikoje naudojamos intelektui kelti. Vokiečiai įrengė tualetus ir suremontavo vieną pastato dalį. Dabar jame yra šiltnamiai ir šaltas vanduo. Vaikus moko būti staliais, šaltkalviais, siuvėjais. Vaikai priimami tik iš apylinkės. Iš Amerikos nieko negauna.

(Bus daugiau)

A. ŠLEŽEVIČIUS SUMUŠA G. VAGNORIAUS REKORDĄ

EGIDIJUS KLUMBYS

(Balandžio 4-10 d.)

Prabėgusių savaitę tris Baltijos valstybes sukrėtė žinia, jog Rusijos prezidentas B. Jelcinas pasirašė nutarimą kurti karinę bazę Latvijoje. Reakcija buvo ūmi. Didžiulis Latvijos pasipiktinimas, Latvijos prezidento G. Ulmanio vizito į Maskvą atšaukimas, trijų Baltijos prezidentų kreipimasis į Rusijos prezidentą, Rusijos ambasadoriaus N. Obortyševio pakvietimas pasisitikimui į Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją. Regis, Rusija nelaukė tokios reakcijos ir puolė aiškinti, kad išvėlė techninę klaidą, o gal net buvo kažkieno suorganizuota provokacija. Bet tuo patikėti gali tik kvailiai. Juo labiau, kad provokatoriai dirba betarpiškai su B. Jelcinu. Tikėtina, kad B. Jelcinas tampa marionetine figūra, kol kas dar neaiškios grupuotės rankose. Be to, tikėtina, kad jis turi rimtų problemų su sveikata, apie ką vis garsiau kalba užsienio žurnalistai. Tiesiog juokinga būtų galvoti, kad Rusijos prezidentas pasirašo tokius politinius dokumentus, jų net neskaitydamas, kaip tai aiškina jo aplinkos žmonės. Labai nerimastingai nuskaitydamas nei tai buvusio, nei tai esamo Rusijos generalinio prokuroro A. Kazaniko žodžiai Rusijos federaliniame susirinkime, jog artėja B. Jelcino diktatūros metas. O juk A. Kazanikas prieš penkerius metus buvo didžiuliu B. Jelcino šalininku. Pamenu, kaip jis viešai užleido savo vietą SSRS Aukščiausioje Taryboje B. Jelcinui, kuris vienintelis iš vienuolikos pretendentų į dešimt vietų buvo neišrinktas. Tuomet šis neišrinkimas buvo iššūkiu demokratinėms Rusijos jėgoms, kurių centras buvo B. Jelcinas. Šiandieniniai įvykiai Rusijoje kartoją įvykius Lietuvoje. Labai nusi-vlę Lietuvos Sąjūdžio vadu V. Landsbergiu, paliko jį artimi šalininkai. Taip ir B. Jelciną dabar palieka jo karšti rėmėjai. Artėja pabaiga B. Jelcino valdymo valdžiai. Bet B. Jelcino valdymo pabaiga gali būti kur kas skaudesnė Lietuvai, nei V. Landsbergio valdymo pabaiga. O gal konservatyviųjų jėgų realus atėjimas į valdžią Rusijoje bent šiek tiek apamins Lietuvos politinių jėgų tarpusavio rietenas. Juk ne veltui sakoma, kad lietuviai pralaužė, kai Rusijoje ar Lenkijoje pradeda žvangėti ginklai ir ieškos aukos. Esant tokiai situacijai, sunku tikėtis, kad sulauks atsako Lietuvos Respublikos prezidento A. Brazausko laiškas Rusijos prezidentui dėl bendradarbiavimo problemų tarp Lietuvos ir Rusijos. Rusijos parlamento gėlmėse užstrigo sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos dėl palankiausio prekybos statuso. Lietuvai, ypač jos verslininkams ir pramonininkams, tai labai nepalanku. Bet iš kitos pusės, juo greičiau atlaikysim pačius nepalankiausius Rusijos išbandymus, tuo geriau bus mums patiems. Deja, vėl tenka konstatuoti, kad mūsų užsienio politika ir toliau išlieka pasyvi Rusijos atžvilgiu, ypač toje srityje, kurią labai pabrėžė LDDP prieš rinkimus — ekonomikoje. Juk net buvo žadama ekonomizuoti užsienio politiką. Nėra prekybinių ekonominių sąlygių Ūrale, Sibire, Tolimuosiuose Rytuose, Karaliaučiuje. Ir neaišku, kada jos bus.

Mūsų premjeras, aplinkęs Kauną, patraukė į Kuveitą. Be jokios abejonės, ekonominiu atžvilgiu tai labai svarbus vizitas, nes Kuveitas yra viena turtingiausių pasaulio valstybių. O

mums šiandien labai reikalinga investicijos. Jei jų pavyktų parsivežti iš Kuveito, būtų labai reikšminga. Ir kaip neprišimins, jog tuoj o Kuveito išlaisvinimo iš Irako okupacijos, grupę gydytojų iš Lietuvos išvažiuo į Kuveitą suteikti medicininės pagalbos nukentėjusiems vietos gyventojams. Galbūt maža Lietuvos pagalba tada, grįžta finansine parama šiandien.

Lietuva sulaukė dviejų labai aukštų dvasininkijos atstovų — Kelno arkivyskupo, kardinolo J. Meisnerio ir anglikonų bažnyčios vyriausio dvasininko, Canterbury vyskupo. Vyskupų konferencijos pirmininkas, Vilniaus arkivyskupas A. J. Bačkis lankėsi pas mūsų policijos elitą. Tokie dvasininkijos susitikimai tiek su policija, tiek su krašto apsaugos vadovais yra labai svarbūs. Norėję, kad tokie susitikimai su šiuo tarnybų darbuotojais būtų ne tik pačio aukščiausio lygio.

Prezidentas A. Brazauskas priėmė žydų turto grąžinimo komisijos pirmininką M. Kaplaną. Kol kas ji domina tik žydų religinės bendruomenės turto grąžinimas. Duok Dieve, išvalgumo ir stiprybės tų klausimų sprendime mūsų valdžios atstovams. Labai tikėtina, kad po turto grąžinimo žydų religinei bendruomenei bus pareikalauta viso žydų turto grąžinimo žydų bendruomenei. Ir tuomet turėtumėm stiprią grupinę nuosavybę, už kurios stovėtų keli galieji. Juo labiau, kad ne iš vieno mūsų bankininko, verslininko ar valdžios atstovo girdė-

Prezidiumas LF narių suvažiavime š.m. kovo 26 d. Jaunimo centre. Iš kairės: dr. Gediminas Balukas, Vaclovas Momkus, adv. Daina Kojelytė, dr. Jonas Valaitis ir sekr. Pranė Masilionienė. Nuotr. J. Tamulaičio

jau, kad žydus Lietuvoje ypač domina bankai ir masinės informacijos priemonės. O kas valdo šalyje protus ir pinigus, tas valdo viską.

Ivykęs krikščionių demokratų partijos tarybos posėdis parodė, kad dešinėje, antikomunistinėje pusėje, vyksta tolesnis politinių jėgų gryninimosi procesas. Krikščionių demokratų pareikštas ketinimas dalyvauti savivaldybių rinkimuose rodo, kad vargu ar galima rimta bei geranoriška koalicija tarp krikdėmų ir konservatorių, nes jie tampa tarpusavio konkurentais ir atimines balsus vieni iš kitų. Iš kitos pusės, atrodo, nei vieni, nei kiti nenusiteikė būti raketomis — nešėjomis smulkesnės partijos — demokratams, nepriklausomybininkams, tautininkams. Tam tikroje tuštumoje lieka artimesni krikdėmų sąjungininkai rinkimuose į Seimą — politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Norėčiau teigti, kad dabartinėje dešinėje anksčiau susiformuos visiškai savarankiškos politinės partijos, tuo tarpu kairės ir centro tas laukia dar ateičiai.

Labiausiai praeitą savaitę Lietuvai nustebinę mūsų Vyriausybės, nustatydama įstatymą „Dėl brangų turto įsigyjamų ar įsigysiančių Lietuvos Res-

publikos piliečių pajamų deklaravimo“ įgyvendinimo tvarką. Pamenu, kaip buvo kritikuojamas buvęs premjeras G. Vagnorius, kad jo vadovaujama vyriausybė priimdavo nutarimus, kurie turėjo atgalinį veikimą. Ir jie daugį daugiausia būdavo 1-2 mėnesių trukmės. Dabar A. Šleževičiaus vyriausybė sumušė visus rekordus — priimtas nutarimas turi net ketverių metų atgalinį veikimą, o, be to, pažeidžiantis mūsų Konstitucinio teismo priimtą sprendimą, jog teisinio akto galia nukreipta į ateitį. Iš kitos pusės, juk neturi didesnės reikšmės to turto deklaravimo ribos brėžimas — juk neatimsi už visai teisėtai įsigytus pinigų namų, mašinų, žemės. Pagaliau, ką padarysi žmogui, jeigu, tarkim, deklaruos, jog iki 1990 m. kovo 11 d. užsidirbo ir susitaupe vieną milijoną dolerių ar prie namų krepšelyje rado pusę milijono Vokietijos markių? Turim konstatuoti — kas jau įvyko, tas įvyko. O iš esmės tokie visų žmonių pajamų deklaravimo įstatymai turėjo priimti Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba tuoj po 1990 m. kovo 11 d. Dabar jau traukinys nuvažiuo. Vieninteliu šio įstatymo tikslu šiandienai turėtų būti naujai atsirandančių pinigų duoti ir

jų pajamų įgijimo teisėtumo išaiškinimas. Paties įstatymo realus poveikis bus pastebimas tik po daugelio metų. Dabar svarbu jį sąžiningai realizuoti. Be to, drįstu prognozuoti, jog ne vienas žmogus parašys, kad turi nemažą pinigų maišą, jo net neturėdamas. Tiesiog apsidraus atečiai. Stai čia ir iškyla nekilojamojo turto mokesčio būtinybė. Juk valstybė nelabai laimės iš to, kad jos žmonės laikys, prikaupę įvairiais būdais pinigų, tuo tarpu nekilojamas turas yra realus tų sukauptų pinigų realizavimo būdas. Bet vėlgi, valstybė turi turėti efektyvią sankcijų sistemą prieš įstatymo pažeidėjus.

Lietuva sparčiais tempais kopio į demokratijos viršūnes — teisme liudijo premjeras ir du ministrai. R. Visokavičiaus bankinė byla artėja prie galo ir, matyt, bus konstatuota, kad buvęs Lietuvos Banko valdybos pirmininkas yra nekaltas. Savo eilės laukia „ginklų — statybų“ byla. Labai įdomu būtų nuspėti, kiek buvusių Lietuvos premjerų ir ministrų liudys teisme. O gal į pasaulinę teisinę praktiką Lietuva įdiegs naują principą — liudys in corpore visas ministrų kabinetas. Gal trečiasis, gal ketvirtasis, gal penktasis, o gal šeštasis?

Making a big world smaller.

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwide. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

Lufthansa

For reservations or information call 1-800-645-3886 or see your Travel Agent. Lufthansa is a participant in the mileage programs of United, Delta and USAir.

A passion for perfection.®

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
• FRANK ZAPOLIS
3300 1/2 West 98th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 551-8854

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

38 m. motoris iš Lietuvos ieško darbo Chicagoje ar apylinkėse. Gali slaugyti arba globoti senelius 5 ar 6 d. i sav. ir gyventi kartu. Skambinti: Vidal Čepkavičionel, 1-708-424-2490.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

VILEIŠIAI

TRIJŲ BROLIŲ DARBAI TAUTAI
Autorius Antanas Kučys

Inž. Petro, adv. Jono ir gyd. Antano Vileišių biografijos, susijusios su svarbiausiais mūsų tautos ir Lietuvos valstybės įvykiais. Petras — žymiausias kovotojas už lietuviško rašto laisvę ir pirmojo lietuviško dienraščio steigėjas, Jonas — Nepriklausomybės akto signataras, pirmųjų Lietuvos vyriausybės narys, pirmasis Lietuvos atstovas Vašingtone; Antanas — vienas žymiausių ano meto Vilniaus lietuvių visuomenininkų bei kultūrininkų. Visų trijų brolių darbai — tai reikšminga atgimusių lietuvių tautos istorijos dalis.

Knyga yra 624 puslapių, iliustruota istorinėmis nuotraukomis ir įršta keliais viršeliais. Išleido Devenų kultūrinis fondas. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Kaina 27 dol. Užsakant paštą dar pridėdama: JAV-bėse 3.50 dol., i Kanadą — 4.00 dol., i visus kitus kraštus — 4.50 dol. Illinois valstijos gyventojai sumoka dar 2.36 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Chicago, IL 60629.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar pardudant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir pardudame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELL IN ICE

HELL IN ICE
Onutė Garbšienė

A diary (much like that of Ann Frank), which begins in 1941 when a group of Lithuanians were loaded in cattle cars and dispatched to the wastelands of Siberia. This diary is a record of a woman — a people's nation, ravaged by a vicious occupying force, but resisting and surviving.

Translated by Raimonda K. Bartuška. 256 pages, hard cover. Published in Vilnius 1992. Book price \$13.00. Shipping and handling in USA \$2.00. Canada — \$3.00. Illinois residents add \$.14 for sales tax. Send orders to: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589.

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

- VIENOS AISTROS ISTORIJA, romanas. Mig. Unamuno. 157 psl.
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 210 psl.
AIDAS TARP DANGORAŽIŲ, romanas. O. Nendré. 365 psl.
KAI SAULĖ LIEPĖ, eilėraščiai. Ant. Lipskis. 99 psl.
PIRMASIS RŪPESTIS, novelė. Jurgis Jankus. 213 psl.
LIKIMO ŽAISMAS, romanas. H. Lukoševičius. 231 psl.
MARIJA DANGUJE IR ŽEMĖJE. Vysk. V. Brizgys. 142 psl.
KALBININKAS JUOŽAS SENKUS, biografija. Pr. Naujokaitis. 77 psl.
RESPUBLIKA, poezija. Stasys Laucius. 50 psl.
VIDURNAKČIO VARGONAI, netikėtinos istorijos. Česl. Grincevičius. 131 psl.
VIENIŠI PASAULIAI, romanas. Alė Rūta. 265 psl.
GĖSTANTI SAULĖ, pasakojimai. J. Gliuda. 217 psl.
EPIGONAI, politinis romanas. An. Kairys. 213 psl.
VAIKŲ AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Kun. J. Danielius. 80 psl.
ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS. Kun. Ant. Alekna. 300 psl.
RAUDONASIS SIAUBAS, nugalėtoje Vokietijoje. Sėhik-Vogulov. 103 psl.
LAIŠKAI ŽMONĖMS. Giovanni Papini. 215 psl.
PRISIKĖLIMO ŽMONES. Kun. K. Barauskas. 221 psl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE, novelės. Sud. P. Gaučys. 480 psl.
AUKSO KIRVIS, rinktinės pasakos. J. Švaistas. 176 psl.
PIRMASIS STEBUKLAS, novelės. Azorin. 197 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštą, Illinois gyventojai pridėda sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi — tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 supakavimo, išsiuntimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

LAIŠKAI

ENTUZIASTINGAI
DALYVAUKIME JAV LBT
RINKIMUOSE!

Esame JAV LB XIV Tarybos rinkimų išvakarėse. Jau keturiolikti kartą Amerikos lietuviai rinksi demokratinį, slapto ir visuotiniu balsavimu atstovus į Aukščiausiąją šios šalies lietuvių gyvybinių reikalų tvarkytoją – LBT. Ji nusmaigstys bendruomenių veiklos gaires ateinančiam trimėčiui ir išrinksi Krašto valdybos pirmininką vadovauti bendruomeninei darbuotei, o taip pat Garbės teismą bei Kontrolės komisiją.

Rinkimams besiruošiant, atrodo, visur buvo rūpestingai pasižiūrėta, beieškant tinkamų ir vertų šitokiai veiklai žmonių. Galima pasidžiaugti, jog visose rinkiminėse apygardose šiemet kandidatuoja kur kas daugiau už nustatytą atstovų skaičių. Visi jie sutiko kandidatuoti ne dėl materialinio atpildo, nes LBT nario – idealisto darbas. Tai meilės savo tautai deklaracija. Tai ištikimybės Lietuvių Chartos žodžiams: „Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventumėm“. Iš čia ir sruvena tautinė veikla, kuriai gaires aptaria LBT.

Keturių dešimtmečių LBT rinkimų patirtis rodo, jog tada, kai LB apylinkėse buvo parodytas didesnis dėmesys rinkimams, kai LB apylinkių valdybos bei jų rinkiminės komisijos skatinančiai aktyviau veikė, ragino savo tėvynainius gausiau dalyvauti rinkimuose, JAV LBT balsavimo suvestinė prašėdavo 10,000 balsotojų. Oi, būtų tiesiog žavū, jei šiemetinių rinkimų duomenys pasiektų nors 10,000! Taigi, gerbiamieji LB apylinkių darbuotojai, pasistenkime pasirodyti balsavimų rezultatais ne vien sau, bet ir svetimiesiems, kad Amerikos lietuvių nenyksta, kad ji yra pavyzdinai susiorganizavusi savąją LB. O tai galima įvykdyti, jei gyviau pajudėsime, paskatinti įjungsim telefonus, paskleisime raginančius balsuoti lapelius...

Balys Raugas
Delran, NJ

UŽSIENIO LIETUVIAI, O NE IŠEIVIAI

Mūsų spaudoje yra labai paplitęs žodžių „išeiviai“ arba „iševija“ vartojimas. Manau, kad šie žodžiai yra netinkami ir nevertotini, kuomet turimi mintyje visi užsienio lietuviai, nes iševiniai tesudaro tik mažą užsienio lietuvių dalį. Išeiviai yra emigrantai, kurie savanoriškai išvyko iš Lietuvos gyventi kitur.

Nemažą užsienio lietuvių dalį sudaro išvietintieji asmenys (displaced persons). Tai žmonės, kurie buvo išblovę iš savo tėvynės karo audrų ir bolševikų siaubo. Jeigu jie iš Lietuvos ir pasitraukė, tai tik laikinai, nes jie tikėjo Atlanto Chartos pažadais, kad, pasibaigus karui, visos tautos bus laisvos, tarp jų ir Lietuva. Daugelis jų atvyko į JAV, Kanadą, Australiją. Jie labai troško grįžti į tėvynę Lietuvą, bet negalėjo dėl žiaurios okupacijos. Ar jie iševiniai? O kaip su jų vaikais, gimusiais užsienyje? Jie tai tikrai neišeiviai.

Tremtiniai tai kita svarbi užsienio lietuvių dalis. Jų daugumą sudaro bolševikų ištremti lietuviai į Sibirą. Juos vadinti iševiais yra ne tik nesąmonė, bet ir didelis įžeidimas. Nemažai tremtinių buvo ir išvietintųjų lietuvių (DP) tarpe. Tai žmonės, nacių išvežti į Vokie-

Karaliaus Mindaugo lit. mokyklos mokyt. Violė Gintvainytė su mokinėm K. Loskarn ir D. Howes. Mokykla veikia Baltimorėje.

tiją, į kaceto stovyklas ir į fabrikus. Nei jie, nei jų vaikai nebuvo ir nėra iševiniai.

Taigi, žodžiai „iševiniai“ arba „iševija“ yra netinkami visiem užsienio lietuviams pavadinti. Vartokime žodžius „užsienio lietuviai“, nes jie tinka ir tremtiniam, ir išvietintiemis, ir iševiams, ir jų vaikams, ir vaikaitams. Atrodo, kad gera pradžia jau padaryta „Draugo“ redaktorės Danutės Bindokienės. Ji savo vedamuose vartoja pavadinimą „užsienio lietuviai“. Pasekime jos pavyzdžiui.

Vytautas Jonaitis
Grand Rapids, MI

ARGI MES IŠEIVIAI?

Sovietų sąjungai okupuojant Lietuvą, jausdami mirties ar Sibiro tremties pavojų, daug lietuvių pabėgo į Vakarus. Kitais žodžiais tariant, juos iš savo krašto išvijo sovietinio okupanto grėsmė. Vakaruose iš pradžių jie bandė vadintis tremtiniais – tuo vardu steigė pirmąsias lietuvių pabėgėlių organizacijas, taip save vadino ir spaudoje.

Lietuvos okupantas ir jo komanduojamą lietuviškoji spauda 50 metų svaide į išvystuosius lietuvių liaudies priešų, išdavikų, pardsidavėlių, tautos išgamų, jos atplaišų epitetus. Atsikūrus vėl nepriklausomai Lietuvai, gailėstingiesnio likimo mūsų broliai, stoje atsisteigusių valstybės priešakin, nepagrįstai mus apšaukė iševiais. Tas vardas ir mums patiko: juo puikuojamės savo knygoje, laikraščiuose.

Išeiviai, arba emigrantai, yra žmonės, kurie dėl įvairių priežasčių savo noru iš įprastinės kultūros krašto persikelia kur nors kitur gyventi. Tačiau mes stokojame pagrindinių iševyvis tės bruožų – savanoriško pasitraukimo iš savo krašto ir išankstinio apsisprendimo svetur nuolat apsigyventi (buvome pasiryžę grįžti, kai tik liausis sovietinio Lietuvos okupanto grėsmė). Mus juk išvijo okupantas, o kelią sugrįžti dabar užkirtu mūsų kraujo broliai lietuviai, stoje atsikūrusios Lietuvos valdžios priešakin.

Bronius Nemickas
Maspeth, NY

GAILA, KAD PASIBAIGĖ

Su nekantrumu laukdavau kasdieninio „Draugo“ ir Jurgio Jankaus atkarpos, vis klausdamas: kaip ten buvo toliau. Nors esu kiek nusivylęs pabai- ga – galėjo autorius Skirpstūnui konkretesnę likimą sukurti. Dabar taip ir neaišku, kur žmogus dinga. Mes buvome su juo susigynę, ji pamėgė ir dėl to gailmės, jeigu jis šiaip sau paliktas klajoti lyg „amžinas žydas“. Dėkui J. Jankui už įdomią apysaką. Lauksime daugiau!

Rimantas Pundžia
Brooklyn, NY

KODĖL VALDŽIA NEATSIKERTA?

Raudonoji armija į mūsų Lietuvą sugarmėjo per dvi paras. Nereikėjo statyti nei karininkams namų, nei kareivinių. O kai reikėjo išeiti, reikalavo net 5 metų išsikraustymui, reikalavo pastatyti Rusijoje kareivomenei butus. Be to, dar reikalauja, kad pasilikusiems kariškiams ir okupanto atvežtiems rusams į Lietuvą būtų mokamos pensijos.

Kodėl mūsų vyriausybė neatšikerta: o kas moka pensijas išvežtiems į Sibirą lietuviams, kas jiems statė namus?

Į lietuvių vyriausybės reikalavimą, kad Rusijos valdžia apmokėtų Lietuvai padarytus nuostolius, atvažiavęs iš Rusijos aukštas pareigūnas pareiškė: „Nežinia, kas kam skolingas. Mes Lietuvoje išvedėm gerus kelius, pristatėm daug didelių pastatų, daug gera padarėm...“

Kodėl Lietuvos valdžia neatšikerta: ką statė ir darė, tai sau, nes nemanė, kad reikės iš Lietuvos išsikraustyti. Mes jūsų neprašėme.

Taip pat ir Lietuvos lenkai kelia triukšmą, kad jie skriaudžiami. Lenkijos valdžia Lietuvos vyriausybei protestuoja, reikalauja savo piliečiams lygių teisių, nors jie tas teises jau turi.

Kodėl lenkams niekas nepriemena: o kokias teises turėjo lie-

tuviai, kai Vilnių buvo okupavę lenkai? Jie neturėjo teisės nei pasiskusti, nei apsiginti, nors gyveno savo žemėje. Lenkai juk gyvena Lietuvos žemėje...

Atrodo, kad mūsų vyriausybė visų bijo ir visiems pataikauja. Bailiai lenda po stalu.

A. Paškonis
Downers Grove, IL

KAS ATSAKYS KLAUSIMUS?

„Draugo“ balandžio 7 d. laidoje cituojamas dr. Sauliaus Sužiedelio laiškas, spausdintas „Washington Post“ dienraštyje. Tai yra tas pats istorikas, su kuriuo JAV Lietuvių bendruomenė buvo pasirašiusi sutartį dėl knygos paruošimo apie Lietuvos žydų likimą II pasaulinio karo metu.

Jei gerai prisimenu, projektui buvo paskirta nemaža dolerių suma. Kyla keletas klausimų: kas atsitiko su ta sutartimi? Ar buvo išmokėti pinigai? Ar knyga buvo paruošta? Jei paruošta, kodėl nebuvo išspausdinta. Jei nebuvo paruošta, kas atsitiko su pinigais, kokia šio reikalo padėtis dabar?

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, MI

Mirus

A.†A.

Vet. Dr. ANTANUI MILAKNIUI

reiškiam gilią užuojautą žmonai, dukrai VITAI MARKEVIČIENEI ir žentui ALBINUI bei anūkams ZINAI ir MARIUI.

Grażina Herzog
Laimutė ir Algirdas Stepaičiai

A.†A.

ALBERTUI MATEIKAI

LŠSI Dr. Vinco Kudirkos kuopos Worcesteryje įsteigėjui Floridoje mirus, dalinamės skausmu su LŠSI Romo Kalantos kuopos broliams, sesėms ir draugais bei giminėms Lietuvoje, kartu liūdime.

LŠSI Dr. Vinco Kudirkos kuopa
Worcester, MA

PETKŲ ŠEIMOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

deda daug pastangų, reikalui iškilus, patarnauti Jūsų šeimai. Visai neseniai mes pastatėme naują laidotuvų įstaigą Lemont, IL. Šie didžiuliai ir gražūs namai skirti patogumui šeimų, kurios išsikėlė į pietinius ir vakarinius priemiesčius.

Mes taip pat galime pasidžiaugti, kad priklausome „The Suburban Family Funeral Home“, Cicero, IL. Ši, pagyrimus laimėjusi, įstaiga yra puikiai įrengta, turi daug vietos automobiliams pastatyti ir aptarnauja artimuosius vakarinius priemiesčius.

Taigi, šios yra mūsų nuoširdžios pastangos suteikti pagalbą ir suraminimą Jūsų šeimai liūdesio valandose.

Visos šeimos, kurioms mes patarnavome Cicero ir Berwyn miestų apylinkėse, reikalui iškilus, gali kreiptis į Petkus-Butkus įstaigą.

PETKUS IR SŪNUS Laidotuvų direktoriai

Mūsų šeima patarnauja Jūsų šeimai nuo 1929 m.

PETKUS LEMONT CHAPEL
12401 S. ARCHER AVE (AT DERBY RD.)
LEMONT, IL 60439
708-257-6667

PALOS HILLS CHAPEL
10201 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60464
708-430-4455

PETKUS MARQUETTE CHAPEL
2533 W. 71 ST.
CHICAGO, IL 60629
312-476-2345

CICERO CHAPEL
5940 W. 35 ST.
CICERO, IL 60650
708-652-1003

Nemokamas tel.
800-994-7600

AR LIETUVOJE DAUGIAU NUSIKALTĖLIŲ?

Šiemet liepos 23 d. bus 61 metai, kaip esu kunigas. Jau beveik 62 metai gyvenu JAV-se. Prieš tai 18 metų praleidau Italijoje ir vienerius metus Vokietijoje. Iš Lietuvos išvykau 1944 m. liepos 31 d., išgyvenęs vienerius metus Sovietinių komunistų ir trejus metus Vokietijos nacių okupacijos Kauno Kunigų seminarijos Dvasios tėvo ir Vyt. Didž. un-teto Teol. Fil. fakulteto adjunkto pareigose. 45 metus nebuvo Lietuvoje, nuo 1989 m. lankiausi joje 7 kartus. Lietuvą išvažinėčiau skersai ir išilgai bent kelis kartus. Ir nieko blogo neatsitiko. Tiesa, reikėjo būti budriam, kad paliktas nesaugomas nuosavas daiktas nedingtų. Visą tėvynėje buvimo laiką vakarais kasdien televizijoje buvo rodoma kiek tą dieną buvo užmuštų, kiek sunkiai, kiek lengvai sužalotų, kiek apipletų bei apvogtų. Per televiziją ir radiją matei ir girdėjai tik kas kur bloga atsitiko, bet ne žodžio apie tai, kas kur ką gero padarė. Susidaro įspūdis, kad Lietuvoje blogiau gyventi, negu bet kuriame

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. balandžio mėn. 19 d. 5

kitame pasaulio krašte.

Ar tikrai taip ir yra? Mėginau palyginti Lietuvą su kitais kraštais gyventojų ir nusikaltimų skaičiaus atžvilgiu. Lietuvoje šiuo metu yra apie 2 milijonus gyventojų. Taigi nusikaltėlių joje yra tik maždaug 0.02%. Kaip yra su kitais kraštais? Koks nušimtis juose gyvenančių yra didesni ar mažesni nusikaltėliai? Pasirodo, kad tas nušimtis visur yra didesnis – du, tris, o kartais net dar daugiau kartų. Išvada: Lietuvoje gyventi yra saugiau, negu bet kuriame kitame civilizuoto pasaulio krašte. Kitaip yra kai kuriuose, neseniai priėjusiuose krikščionybę, misijų kraštuose.

Ten niekas nebijo vaikščioti vienas dieną ar naktį. Vienaime tokių kraštų Fiji salose teko

man patiam buvoti 1980 metais, grįžtant iš Australijos. Prieš šimtą metų ten dar gyveno žmogėdros, o dabar beveik 100% krikščionys, kurie tikrai gyvena tuo, ką tiki kiekvienam savo gyvenimo žingsnyje.

Prel. dr. Vytautas Balčiūnas
Chicago, IL

LAIVAS – ŠALDYTUVAS

„Gintaras“ – pirmasis Klaipėdoje pastatytas verslininkų laivas. Vasario 2 d. jūroje išbandytas „Klaipėdos „Baltijos“ laivų statykloje sumontuotas naujas transporto šaldomas laivas „Gintaras“. Šis 3,000 tonų talpos laivą, galintį pergabenti 850 tonų šaldytų maisto produktų, klaidėdiesiai pastatė Kauno koncerno EBSW užsakymu.

A.†A. ANNA PETO Karčauskaitė

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.
Mirė 1994 m. balandžio 15 d., 4 val. ryto, sulaukusi 80 metų.

Gimė Chicagoje.
Nulūdė liko: sūnus Joseph A., duktė Christine Kaimi, žentas Leonard, anūakai: Mark, Sylvia-Anne, Christine C.; sesuo Antoinette Jenkins bei kiti giminės.

Velionė buvo žmona a.a. Joseph L.
Priklausė St. Therese Society Brighton Park, Darius-Girėnas Auxiliary Post #271.

Velionė pašarvota antradienį, balandžio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, balandžio 20 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė sūnus, duktė, anūakai, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

Mirus

A.†A.

VYTAUTUI REMEIKIUI

reiškiam gilią užuojautą jo mylimai žmonai p. ONAI, dukroms NIJOLEI ir VIKTORIJAI, sūnui prof. dr. TOMUI, jų šeimoms ir visiems giminėms.

Marija Kuprienė
Jonas Kuprys
Saulius su Roma Kupriai

A.†A.

VYTAUTUI REMEIKIUI

iškeliavus į Amžinybę, jo sūnui TOMUI ir martai NIJOLEI, mūsų grupės šokėjams, žmonai ONAI, dukterims NIJOLEI, VIKTORIJAI ir visiems giminėms reiškiam nuoširdžią užuojautą.

Veteranų tautinių šokių vienetas
„Lėtinės“

Visados nelengvoje atsiskyrimo valandoje, Motinai

A.†A.

ANELEI SKEIVIENEI

Amžinybėn iškeliavus, užjaučiame mūsų mielą sesę JANINĄ KIRVAITIENĘ ir kitus artimuosius.

Korp. Giedra

Mylimai žmonai

A.†A.

ADELEI SKEIVIENEI

mirus, jos vyrui JUOZUI ir dukrai JOANAI su šeima reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Draukų Draugija

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LB Lemont, IL, apylinkės naujoji išrinkta valdyba balandžio 9 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: Gediminas Kazėnas, pirmininkas; Stasys Dziugas, sekretorius; Aleksas Karaliūnas, išdininkas. Vicepirmininkai: Liudas Kirkus, Alė Leliene, Zenonas Mereckis, Egė Novak, Vladas Stropus ir Jonas Vaznelis. Revizijos komisiją sudaro — Dalia Dundzilienė, Kęstutis Sušinskas ir Liudas Šlenys.

Daiva Šidiskytė (15 m.), tik atvykusi su mama Vita kovo mėn. pradžioje į Čikagą, buvo paguldyta į Shriners ligoninę. Daivai padaryta dalinė klubo perstatymo operacija, dienas praleidžia fizioterapijoje. Nėlaba aišku, kada Daiva grįš į Seklyčią, o apie grįžimą į Kauną dar net ir nekalbama. Daivą ir Vitą globoja „Lietuvos Vaikų viltis“.

Stefanija ir Justinas Šidlauskai, kaip praneša Švč. M. Marijos Gimimo parapijos biuletenis (sekm., balandžio 17 d.), praėjusį sekmadienį šventė savo vedybinio gyvenimo aukštinį jubiliejų. Tai neeilinis įvykis žmogaus gyvenime, todėl mieliai jungiamės, sveikindami jubiliantus.

Du modeliai lietuviškų Montessori mokyklėlių ruoštoje madų parodoje kovo 13 d. (iš kairės): Andrius Markulis ir Andrius Aukštuolis.

Nuotr. B. Skvirbio

x Operos solistų ir choro koncertas, tik vieną kartą, bus šį sekmadienį, balandžio 24 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro salėje. Kviečiame visus dalyvauti neeilinio pobūdžio koncerte. Bilietai iš anksto gausiami Vaznelių prekyboje, o koncerto dieną prie įėjimo į salę nuo 1:30 val. p.p.

(sk)

x Pinigai doleriais pasiekę jūsų gimines greičiausiai, jei siųsite juos per **Baltia Express**. Teiraukitės dėl naujų sumažintų kainų pinigų pristatymui nemokamu tel. 1-800-SPARNAI (1-800-772-7624) arba siųskite pinigų adresu 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652.

(sk)

x Jei jūs ar jūsų miręs vyras/žmona anksčiau dirbote Vokietijoje nemažiau 18 mėn., o vėliau dirbote JAV-bėse, jūs galite gauti antrą pensiją iš Vokietijos. Kreiptis: **tasta Agency of USA, P.O. Box 346, St. Claire Shores, MI, 48060-0346, tel. 810-773-7529**. Kalbama angliškai ir vokiškai.

(sk)

Čikagos skautininkų draugovė, vertindama „Draugo“ informaciją apie skautišką veiklą, ypač savaitinį „Skautybės kelio“ puslapį, per draugininkę s. Aldoną Palukaitienę iškėlė 125 dol. auką „Draugui“ paremti. Sesėms skautininkėms dėkojame ir linkime sėkmingos veiklos.

Vita Kazlauskaitė ir David Muklewicz, gvy. Lemont, IL, kovo 28 d. susilaukė pirmgimio sūnaus — Justino Dovyd. Džiaugiasi, seneliais tapę, Vitas ir Regina Kazlauskai bei Joseph ir Lucille Muklewicz.

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje balandžio 30 d., šeštadienį, 5:45 val. po pietų, bus aukojamos Mišios už Lietuvą. Jų metu rinkliava skiriama Lietuvos paramai.

Dr. Linas Sidrys pasidalins savo patyrimais ir išpūdziais apie medicinos padėtį Lietuvoje penktadienį, balandžio 29 d., 7:30 v.v., Mabenka restorane, Filisterių Skautų s-gos Čikagos skyriaus ruošiamoje vakaronėje-vakarieneje. Visi filisteriai ir jų svečiai apie dalyvavimą prašomi iš anksto pranešti fil. Jolandai Kerelienei.

Pedagoginio lituanistikos instituto absolventų vakaras — diplomų įteikimas, meninė programa, vakariene ir šokiai gegužės 14 d., 7 v.v., vyks Jaunimo centro didž. salėje. Kviečiami visi absolventų šeimų nariai, draugai, o taip pat buvę absolventai, studentai, lektoriai ir lietuvišku švietimu susirūpinusi visuomenė. Įvertinkime jaunimo pastangas ir kartu su jais pasidžiaukime jų pasiekimais. Informacijai skambinkite tel. 847-1693, arba 434-4545.

x TALPINTUVAI PER TRANSPA siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO**. Pinigai pervedami doleriais. **TRANSPA**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesnias**, 4800-0346, tel. 810-773-7529. Kalbama angliškai ir vokiškai.

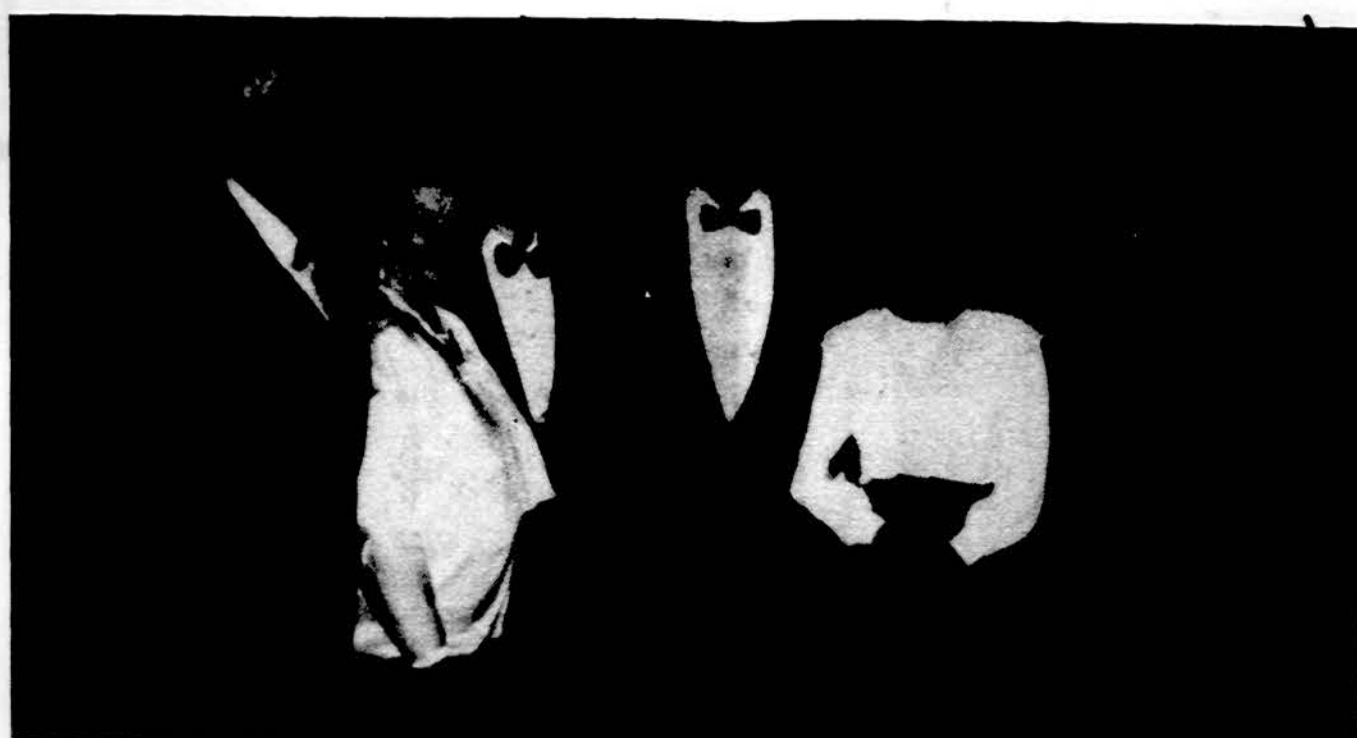
(sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuviškos laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Po koncerto Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje Verbu sekmadienį. Iš kairės: Vaclovas Momkus, Genovaitė Mažeikienė, muz. Antanas Linas, Virgilijus Noreika, Margarita Momkienė ir parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

PANEVŽIEČIAI PASIVAİKŠČIOJO PO PANEVŽĮ

Pavasarinis Panevėžiečių klubo narių susirinkimas įvyko balandžio 10 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Susirinkimą pradėjo ir pravedė pirm. Petras Beinarauskas, sekretoriavo Pranė Masilionienė. Nuo praėjusio susirinkimo mirė trys klubo nariai: Marius Kiela, Stasys Neiškis ir Julija Valdienė. Nesenai Lemonte buvo surušta panevėžiečių partizanų nuotraukų paroda. Daugiausia panevėžiečiai partizanai veikė Žaliosios girioje. Labai daug jų žuvo. Mirusieji klubo nariai ir jų panevėžiečiai partizanai buvo pagerbti susikaupimo minute.

Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė sekr. Pr. Masilionienė. Protokolas priimtas be pataisymų.

Juozas Masilionis skaitė pasiskaitą „Pasivaikščiojimas po Panevėžį“. Jis vaizdavo, kad susirinkimo dalyviai yra turistai, atvykę į Panevėžį, o jis yra jų vadovas, aprodinėjas miesto žymesniąsias vietas ir pasakojas tų vietų istoriją. „Pasivaikščiojimas po Panevėžį“ pradėjo nuo Senamiesčio, kur 1503 m. didysis Lietuvos kunigaikštis Aleksandras savo raste Ramygalos klebonui pavedė pastatyti bažnyčią ir pirmą kartą paminėjo Panevėžio vardą. Čia bažnyčios buvo pastatytos 1507 ir 1629 m. Trečią kartą bažnyčia buvo pastatyta 1781 m. arčiau naujojo Panevėžio.

P. J. Rulis iš Juno Beach, FL, kuris nepamiršta ir Beverly Shores, IN, su pnumeratos mokesčiu kitiems metams, kartą atsiuntė ir 110 dol. paramą „Draugo“ išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

x Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misija Lemonte ir jos kapelionas, A. Paliokas, SJ nuoširdžiai dėkoja **dr. Leonui ir Irenai Kriaučeliūnams** už religinio atnaujinimo per Atvelykį suorganizavimą ir visas išlaidas padengusius.

(sk)

x Melrose Park, IL LB apylinkės XIV Tarybos rinkimai įvyksta š.m. balandžio 30 d., šeštadienį Eagles Hall, 147 Broadway, Melrose Pk. Laikas: 9 v.r. - 2 v.p.p.

(sk)

x A.a. rašytojo Balio Gražulio palaikai bus laidojami balandžio 23 d. 10 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Šeima kviečia draugus, gimines ir pažįstamus laidotuvėse dalyvauti.

(sk)

x Nespėję užsisakyti vietų į Pavasario pokylį, ruošiamą balandžio 23 d., 6:30 v.v., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, nenuogastaukite — būsite svečiais priimti ir patogiai sudinti. Tik paskambinkit Laimai Glavinskienei — 706-323-6302 arba PLC tel. 706-257-8787. Maloniai kviečiame!

(sk)

vežio, toje pačioje vietoje, kur 1884 m. buvo pastatyta dabar tebestovinti Šv. Petro ir Povilo bažnyčia. Metamas žvilgsnis į senąsias kapines, įsteigtas 1790 m., į beveik priešais esančią ligoninę, dabar labai padidėjusią. Iš čia einama į naująjį Panevėžį, kuris pradėjo kurtis 1519 m. kairėje Nevėžio pusėje. Perėjus tiltą, pasukus į dešinę, Elektros g., pasigėrėma sutvarkytos Nevėžio vagos vaizdu. Stovint prie dabartinių teatro rūmų prie buv. Turgaus aikštės, papasakojama naujojo Panevėžio istorija. Nueinama prie 1722 m. pijorams duotos žemės, kur ilginiui buvo pastatyta Švč. Trejybės bažnyčia (jai atnaujinti Panevėžiečių klubas prieš keletą metų paaugojo 500 dol.). Apžiūrima katedra, Sodų g. praeinama pro buv. vyskupo rūmus, pro buv. mokytojų seminariją, einama Respublikos (buv. Bajorų) g., pro Masiulio knygyną, pro buv. berniukų gimnaziją (dabar J. Balčikonio gimn., kodėl ne Lindės Dobilo?), pro miesto sodą, Montvilo fabriką, vis papasakojant visu praeinamų vietų istorijas. Pasiekus geležinkelio stotį, „pasivaikščiojimas“ baigiamas.

Pirm. P. Beinarauskas, dėkodamas J. Masilioniui už pasiskaitą, priminė, kad jis yra suredagavęs „Panevėžio“ monografiją, yra klubo garbės narys, neseniai atšventęs 80 m. sukaktį. Ta proga klubo vardu Irena Beinarauskienė perjošė sukaktuvinininką lietuviškų raštų juosta, o susirinkusieji sugiedojo „Ilgiausių metų“.

Pirmininkas pranešė, kad kun. Rimui Gudeliui, kuris neseniai lankėsi Čikagoje klubas paaugojo 100 dol. Berčiūnų bažnyčiai atstatyti. Taip pat klubas su 200 dol. įnašu įstojo į „Draugo“ fondą. Klubas nėra turtingas, nes nario mokeskis ir klubo gegužinė — pagrindiniai pajamų šaltiniai. Gegužinė bus

Šaulių namuose gegužės 1 d. Pirm. kvietė visus narius su savo draugais dalyvauti. Taip pat prašė laimėjimams dovanų.

Po susirinkimo buvo vaisės, kurias paruošė darbsčioji parengimų vadovė I. Beinarauskienė, talkinant K. Rožanskui ir kt. Čia buvo dar gera valanda pasivaikščiota, pabendrauta, šnekučiuojantis Panevėžio prisiminimais ir kitais klausimais.

P. R.

ŠVENČIAME. PRISIMENAME, SAKOME AČIŲ

1994 metais „Aušros Vartų“ skaučių tuntas švenčia 45 m. veiklos sukaktį. Nors jau buvo Australijoje ir Kanadoje įsteigtos skautų, čių draugovės 1947-48 m., bet „Aušros Vartai“ yra pirmasis LSS tuntas gyvuojas nuo 1949 m. liepos 30 d.

Su nuoširdžia meile prisimename pirmąjį tuntininkę vs. N. Grigaliūnienę-Norienę, tundo globėją a.a. Lietuvos Garbės konsulę s. Juzę Daužvardienę, pirmąsias draugininkes, tundo vadoves.

Per tuos 45 metus „Aušros Vartų“ tundo gretose Dieva, Tėvyne ir Artima mylėti mokėsi bei ruošėsi daugelis Čikagos lietuvių; vien tundo stovyklose jų dalyvavo virš trijų tūkstančių. Kiekvienos kartos paukštytė, skautė ar vyresnioji skautė prisimena savo tiesioginę vadovę-draugininkę, stovyklos viršininkę. Mūsų buvo daug. Kviečiu buvusias „Aušros Vartų“ t. vadoves ateiti, prisiminti, pasidžiaugti į tundo vakaronę š.m. gegužės 6 d., 7:30 v.v., Jaunimo centro kavineje.

Sukaktuvių proga skautiškas ačiū lietuvių visuomenei, skautybės idėją supratusiai, mūsų brangiems rėmėjams ir rėmėjoms be kurių pagalbos mūsų stovyklos būtų buvusios menkesnės, Kaziuko mugių stalai tuštesni, Jaunimo centrui Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centrui Lemonte, kur galėjome

Po pasisėkusios Montessori mokyklėlių madų parodos kovo 13 d. (iš kairės): Silvija Radvilienė — programos vedėja; Asta Razmienė — rengimo komiteto pirm.; Natalija Stukienė — reng. komiteto pirm.; Juozas Kapacinskas — programos vadovas.

Nuotr. B. Skvirbio

NUAIDĖJO ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO PARAPIJOS CHORO BALSAI

Vėsus, debesuotas Verbu sekmadienio rytas vėliau pasidavė saulės spinduliams ir išsišvietė į gražią ankstyvo pavasario dieną. Po pietų žmonės rinkosi į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią, pripildydami šventovę. Pagrindinis altorius tuoj pagavo akį — išpūdingai papuoštas — gražiai pritaikytos violetinių atspalvių gelės, o kryžius puikiai atspindi savo grožį violetinių spalvų fone. Prieš pradėdant koncertą, klebonas kun. Jonas Kuzinskas lietuvių ir anglų kalba sveikino visus susirinkusius, pakviesdamas visus pradėti šios savaitės susikaupimą, besiklausant šio koncerto.

Koncertas prasidėjo tautra Dambrausko giesme, „Malda už Tėvyne“, kurią atliko mišrus choras. Po to, „Stabat Mater No. 1 Introduction“, (Rossini) atliko solistai Margarita Momkienė, Genovaitė Mažeikienė, Virgilijus Noreika ir Vaclovas Momkus, mišriam chorui jiems priitarant. Vyrų choro balsai galingai susijungė, puikiai giedant „Jesu Dulcis“. Toliau sekė Rossini „Stabat Mater, No. 3 Quis es homo“, kurią atliko solistės Margarita Momkienė ir Genovaitė Mažeikienė. Mišrus choro balsai didingai nešė Gounod „Garbė Viešpatui“ per bažnyčią. Svečias solistas Virgilijus Noreika visus sužavėjo, giedodamas Bizet „Agnus Dei“, jam priitarant mišriam chorui.

Ričardas Sokas parodė savo gabumus, vargonais gražiai atlikdamas Liszt kūrinį, „Ad Nos, Ad Salutem Undam“. Klausytojus toliau sužavėjo Margaritos Momkienės giedojimas Verdi kūrinio, „Ave Maria“. Dubois kūrinį „Pater,

kiti svarbūs reikalai, kurių yra pakankamai. Kiekvieną kartą, rašant apie Amerikos Lietuvių tarybą, tuoj prisimena jos steigėjai: Leonardas Šimutis, sr., dr. Pijus Grigaitis, Mykolas Vaidyla, Antanas Olis, Juozas Laučka ir kiti, kurie įsteigė šią garbingą ir taip reikalingą politinį veiksnį, kuris ir po 53 metų dar tebėra reikalingas ir naudingas. Per 50 metų ALTA yra atlikęs milžiniškus darbus Lietuvos laisvinimo srityje. Jeigu ne ALTA, tai ir mūsų daugelio čia nebūtų, nes būtumėm ten, gulę vergų stovyklose ar kitur.

Lietuvai 1990 metais atgavus nepriklausomybę, jau nereikia dėl jos kovoti, bet reikalinga visokiais būdais padėti atsikuriančiai Lietuvai. Dar daug prabėgs metų iki mūsų tėvynė atsikels tikram naujam ir laisvam gyvenimui.

Kaip matyti, po valdybos pranešimų klausimuose ir sumanymuose bus diskutuojami labai svarbūs nauji įvykiai. Todėl visa lietuviškoji visuomenė, kuriai dar rūpi Lietuvos reikalai, kviečiama gausiai atsilankyti. Visiems bus įdomu išgirsti, ką ALTA nuveikė per metus ir kokie darbai laukia šiais metais. Be to, savo dalyvavimu moraliai ir materialiai sustiprinsite ALTO vadovybę.

Po konferencijos visi bus pavaišinti skaniais užkandžiais, pyragaičiais ir kavute.

Ant. Reptienė

ALTO METINĖ DARBO KONFERENCIJA

Kiekvienais metais Amerikos Lietuvių tarybos Čikagos skyrius šaukia metinę darbo konferenciją, kurioje valdyba skaito pranešimus: pirmininkas — kas nuveikta metų laikotarpyje, išdininkas — finansinę ataskaitą. Žinoma, tokie pranešimai yra reikalingi, nes kiekvienais metais darbo konferencijos skyriaus vadovavimą perima kita organizacija, yra sudaroma valdyba ir taryba vienerių metų kadencijai iš organizacijų pristatytų atstovų.

Keturių pagrindinės organizacijos: Romos Katalikų federacija, Socialdemokratų sąjunga, Tautinė sandara ir Liet. Tautinė sąjunga siunčia po 7 atstovus į valdybą ir tarybą. Kitos 7 organizacijos siunčia po 3 atstovus. Šiais metais Romos Katalikų federacijai vadovauja ir pirmininkauja Antanina Repšienė. Darbo konferencija šaukiama balandžio 23 d., šeštadienį, 3 val. po pietų Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus patalpose, Crystal Room salėje, antrame aukšte, 6500 S. Pulaski Road. Po pranešimų ir valdybos sudarymo bus diskutuojami

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuviškos laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.